

《托拉奧爾》· 帕拉沙 TOLDOS · 瑪瑪爾 2

מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה וגו'...

眾水不能熄滅愛情

靈魂對 **ה'** 的愛，任何顯露的理解都不能使之滿足，甚至伊甸園（**גן עדן**，Gan Eden）的喜悅（「河流」）也不能；唯有 **ה'** 自身、隱藏的「泉源」才能使這愛得到滿足。當動物性靈魂（**נפש הבהמית**，nefesh habehamis）經過淨化之後，這泉源便藉著妥拉（**תורה**，Torah）與實際的誡命（**מצוות**，mitzvos）被引降下來。

為尊崇...而奉獻

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Rebbe 的父親 Reb Levi Yitzchok

LikuteiTorah.com

哈西迪的帕拉沙

likuteitorah.com/zh-Hant/torah-ohr/toldos/2/

核心要旨

靈魂對 **ה'** 的愛，任何顯露的理解都不能使之滿足，甚至伊甸園 (**גן עדן**，Gan Eden) 的喜悅 (「河流」) 也不能；唯有 **ה'** 自身、隱藏的「泉源」才能使這愛得到滿足。當動物性靈魂 (**נפש הבהמית**，nefesh habehamis) 經過淨化之後，這泉源便藉著妥拉 (**תורה**，Torah) 與實際的誠命 (**מצוות**，mitzvos) 被引降下來。

每節依序列出希伯來文、譯文，以及金色分隔線下的簡短解說。希伯來文中的小號數字是文末註記的標號。

瑪瑪爾概要

這篇 maamar 解釋經文：「眾水不能熄滅愛情……若有人拿出他家中所有的財富來換取愛情，他們必急切地奪取」 (**בוז יבוצו לו**，boz yavuzu lo)。妥拉有隱藏的「泉源」，即 **ה'** 不可知的智慧；也有顯露的「河流」，即靈魂在伊甸園享受對妥拉奧秘的理解。這些河流，也就是「眾水」，不能滿足靈魂的愛，因為靈魂所渴望的是 **ה'** 本身。利百加 (**רבקה**，Rivkah) 將這泉源引降下來；她「下到泉源，裝滿了她的水罐」 (**כדה**，kadah；指《聖經》的二十四卷)。為了解釋利百加，阿德莫爾哈扎肯 (**אדמו"ר הזקן**) 先解釋以撒 (**יצחק**，Yitzchak)：未來的歡笑與喜悅，是藉著遮蔽之名 **אלקים** (**אלקים**，Elokim) 而來；當受造物自我消融時，這歡笑與喜悅便顯現。利百加象徵一隊受軛的「隊伍」，也就是經過淨化而合一的動物性靈魂情感；這些情感的上升，藉著誠命引降「我」 (**אנוכי**，Anochi) 的顯現，這是天使無法做到的。拿出「他家中財富」的「人」指的是 **ה'**；這財富是隱藏在妥拉中的至高喜悅，而「他們必急切地奪取」則成為熱切「掠取」這寶藏，也暗指住棚節 (**סוכות**，Sukkos) 的奠水禮。這篇 maamar 以詩篇第九十三篇，以及未來「全然漫長的一日」——長面 (**אריך אנפין**，Arich Anpin) 的顯現——作結。

綱要

1	泉源與河流	¶1-2
妥拉有隱藏的泉源與顯露的河流；伊甸園的河流不能滿足靈魂的愛，唯有未來顯露、如今藉著妥拉與誠命引降下來的泉源，才能使這愛得到滿足。		
2	以撒：藉著 אלקים 而有歡笑	¶3-5
以撒象徵未來的喜悅；這喜悅藉著 אלקים 的遮蔽而來，當受造的「有」自我消融時便會顯現，並在淨化的工作完成時彰顯。		
3	利百加：受軛的隊伍	¶6-9
利百加象徵經過淨化而合一的動物性靈魂情感，其根源在於神聖戰車；這些情感的上升，藉著物質性的誠命引降「我」，這是天使無法做到的。		
4	眾水不能熄滅的愛	¶10-11
在 Shema 祈禱中的觀想，喚起無邊的愛；觀想本身與伊甸園都不能使這愛滿足，唯有掌握 ה' 本質的妥拉與誠命才能做到。		

5 祂家中的財富

¶12-19

「若有人拿出」是 ה' 必定賜下祂最內在寶藏的應許；如今藉著誠命與祝福引降下來的，是隱藏在妥拉中的至高喜悅，也就是從字母 א引出的三百一十個世界。

6 掠取寶藏

¶20-25

「他們必急切地奪取」指熱切的掠取：靈魂因妥拉與誠命而有的喜悅。泉源雖看似較小，卻是真正的源頭；住棚節的奠水禮暗指此意。

7 詩篇第九十三篇與漫長的一日

¶26-31

河流在上升中揚聲，並在妥拉中領受無限之光（אור אין סוף，Or Ein Sof）的賞賜；未來「全然漫長的一日」是長面（אריך אנפין，Arich Anpin）的顯現，這也暗示於 משיח（Moshiach）之杯。

關鍵概念

泉源與河流 מעיין ונהר

泉源是隱藏的源頭，即 ה' 不可知的智慧；河流則是這智慧顯露出來的流注，按每個接受者的程度加以衡量。泉源看似較小，是因為它更接近 ה'，也更自我消融；然而它是一切河流的源頭。

אלקיםשם אלקים

這個名稱遮蔽了 ה' 的創造力量，使受造界看起來像是與 ה' 分離。由於這種遮蔽，受造界的自我消融便成為新奇之事，因而使 ה' 喜悅。

淨化動物性靈魂 בירור נפש הבהמית

這是將黑暗轉化為光明的主要工作；具有 ה' 性質的靈魂（נפש האלקית，nefesh Elohis）無須修正。當動物性靈魂的情感經過淨化而合一時，它崇高的根源便提升具有 ה' 性質的靈魂，並引降 ה' 的本質。

Anochi אנכי

「我」，即 ה' 自身的本質，是一切因由的因由。這篇 maamar 將「我所吩咐你的」解作：本質藉著誠命被引降下來。

祂家中的財富 הון ביתו

ה' 最內在的寶藏，即隱藏在妥拉字母中的至高喜悅，將在未來公開顯露。

Arich Anpin אריך אנפין

「長面」，即冠冕的外在層面，是一種隱藏的神聖之光，能一直延伸到物質世界，且在各處均等；它的顯現，就是未來「全然漫長的一日」。

泉源與河流

1 **מים רבים^{1,2} לא יוכלו לכבות את האהבה וגו' עד בוז יבוזו לו. ובזוהר ח"ג [חלק ג'] דנ"ד ע"ב מים רבים**

דא הוא נהר עלאה דמניה נפקין נהרין לכל עיבר כו'.

「眾水不能熄滅愛情，等等」，直到「boz yavuzu lo [他們必定把它奪為掠物]」。《Zohar》（**זהר**）第三卷，第54b頁說：「『眾水』：這是上層的河流，眾河由它流出，奔向四方，等等。」

本篇論述以《Song of Songs》（**שיר השירים**）中的經文開篇，談到「眾水」不能熄滅的愛；並引述《Zohar》對此的解讀：這「眾水」是一條上層河流，滋養其他所有河流。整篇論述將探問這些水與河流所指為何，以及它們不能熄滅的是哪一種愛；它也將解讀經文末尾的「boz yavuzu lo」，不是輕蔑，而是熱切地奪取，如同掠奪（第20段）。

והנה הנהרות נמשכים מן המעינות³ שהמעינות נובעים מן התהום ומהם נמשכים הנהרות וכמ"ש השולח מעינים⁴ בנחלים והמעינות נובעים מתחת לארץ אבל הנהרות נמשכים בגלוי ע"פ כל הארץ לכך התורה שנמשלה למים

如今，河流是由泉源引出的：泉源從深淵湧出，河流由泉源引出，正如經上所寫：「祂使泉源流入溪流。」泉源從地底湧出，而河流則明明顯顯地流過整片大地。因此，被比作水的妥拉（**תורה**，Torah），

泉源與河流有所不同：泉源從地下湧出，隱而不顯；河流則在地面上明顯流淌，而河水來自泉源。接下來，這幅自然景象將應用於妥拉；經文把妥拉比作水。

כמ"ש הוי כל צמא לכו למים⁵ יש בה בחי' מעיין והוא כמאמר חכים ולא בחכמה ידיעא^{6,7} שאינו מושג כלל כמשל המעיין שנובע מתחת לארץ ואינו ניכר ונגלה כ"כ [כל כך] ויש בה בחי' נהרות

正如經上所寫：「喂！凡口渴的人，都來到水這裡！」其中具有泉源這一層面。這正如所說：「智慧，卻不是以可知的智慧。」它完全不可被領會，如同泉水從地下湧出，並不十分顯明、可見。它也具有河流這一層面，

妥拉有一個「泉源」層面：它源於 ה' 自身不可知的智慧；《Tikkunei Zohar》（**תיקוני זהר**）以「智慧，卻不是以可知的智慧」來描述這一點。這種智慧是任何受造的心智都無法領會的，隱藏如地下的水。妥拉也有「河流」層面，下一段將加以說明。

וכמ"ש ונהר יוצא מעדן⁸ להשקות את הגן כו' שזיו השכינה המתגלה בג"ע [בגן עדן] בהשגת רזין דאורייתא נמשך מבחי' נהר היוצא מעדן כו' ונמשך ומתחלק לכמה בחי' נהרות והמשכות פרטיים לכל אחד כפי השגתו כו'.⁹

正如經上所寫：「有一條河流從伊甸流出，灌溉園子，等等」：因為聖者的臨在（שכינה，Shechinah）的光輝，在伊甸園（גן עדן，Gan Eden）中藉由領悟妥拉的奧秘而顯現；這光輝是從「那條從伊甸流出的河流，等等」這一層面引出的，並被引下而分為許多層面的河流與個別流注，流向每一個人，各按其領悟力而定，等等。

「河流」指妥拉顯露出來的層面：靈魂在伊甸園中領悟妥拉奧秘，並享有聖者臨在的光輝。這條河流分成許多支流，使每個靈魂都按自己的領悟能力而領受。

2 ולכן נקי' נהר לפי שבא ונמשך בגילוי להיות מושג לצדיקים וע"ז נאמר מים רבים לא יוכלו לכבות¹⁰ את

האהבה של כנס"י [כנסת ישראל] להקב"ה

因此，它被稱為「河」，因為它湧來並被引下，以顯明的方式呈現，從而能為義人（צדיקים，tzaddikim）所領會。關於此，經上說：「眾水不能熄滅以色列會眾對 קב"ה（Kudsha Brich Hu，意為「聖者，願祂受頌讚」）的愛。」

顯露的層面被稱為「河」，因為它明顯地流動，能為義人所理解。然而，經文說，即使是這些「眾水」，也不能熄滅猶太民族、以色列會眾對 קב"ה的愛。

כי עם היות שזהו גילוי מדריגות עליונות מאד עכ"ז [עם כל זה] לא ישקטו את האהבה שהנפש לא תתמלא ותתרוה צמאונה ע"י גילוי זה לבד

因為，雖然這是極其崇高層次的顯露，然而它們仍不能平息這份愛；單憑這種顯露，靈魂不會得到滿足，它的渴望也不會止息。

無論這種顯露多麼崇高，都無法滿足靈魂的愛；靈魂所渴望的，超過任何顯露的理解所能給予的。

וכמ"ש מי לי בשמים¹¹ ועמך לא חפצתי בארץ כי שמים וארץ הם ג"ע [גן עדן] העליון והתחתון שבו מתענגים הנשמות ע"י נהר היוצא מעדן כו' ועכ"ז [ועם כל זה] מי לי בשמים כו' כי ג"ע הוא רק לפי שעה

正如經上所寫：「我在天上有誰呢？除你以外，我在地上也不渴慕任何事。」因為「天」與「地」就是上層伊甸園和下層伊甸園（גן עדן，Gan Eden），眾靈魂在其中藉著「從伊甸流出的河，等等」而享受喜樂；然而，經上仍說：「我在天上有誰呢，等等」，因為 גן עדן 終究只是暫時的。

詩篇說：「我在天上有誰呢？」靈魂所要的是 ה' 本身，而不是天與地。阿爾特雷貝將「天」與「地」解作上層伊甸園和下層伊甸園；眾靈魂在那裡享受「河」的流注，並指出伊甸園無論如何都只是一個暫時的階段。

אבל עיקר הגילוי יהיה לע"ל [לעתיד לבוא] בתח"ה [בתחיית המתים] וכמ"ש ומעין יצא מבית¹² ה' שזהו למעלה מעלה מבחי' נהר כו'

但是，主要的顯露將在未來時代、死者復活之時發生，正如經上所寫：「有泉源要從 הוי (Havayah) 的殿中流出。」這遠遠高於「河」的層次，等等。

主要的顯露將在死者復活之後來到；先知約珥將它描述為有「泉源」從 ה' 的殿中流出：泉源，也就是源頭，遠高於由它流出的河。

והיינו ע"י עסק התורה ומצות שעז"נ [שעל זה נאמר] ותרד העינה¹³ ותמלא כדה הם כ"ד ספרין דאורייתא^{14, 15} שהם נמשכים מבחי' המעיין בחי' חכים ולא בחכמה ידיעה¹⁶ שעיקר גילוי זה יהיה לע"ל [לעתיד לבוא]:

這是藉著研習妥拉（תורה，Torah）並履行誡命（מצות，mitzvos）而達成的；關於此，經上說：「她下到泉邊，裝滿了她的水罐。」這指的是妥拉的二十四卷書，它們從泉源的層次引出，也就是「有智慧，卻不是以可知的智慧」的層次；這一顯露的主要部分將在未來時代發生。

如今，藉著研習妥拉並履行 מצות，便能引發那從泉源而來的未來顯露。關於利百加（רבקה），「她下到泉邊，裝滿了她的水罐」這句經文暗示了此事：「她的水罐」一詞 כדה (kadah) 拼作 kaf-dalet (כ"ד，即二十四) 與 heh (ה)，暗指聖典的二十四卷書；這些經卷源自隱藏的「泉源」層次。

第 2 節 · 13-5

以撒：藉著 אלקים 而有歡笑

3 אך הנה כדי להיות המשכה וגילוי זה ע"י תומ"צ [תורה ומצות] מעשיות עז"נ [על זה נאמר] ותרד העינה ותמלא כדה¹⁷ שזהו ע"י רבקה אמנו שהיא היא אשר ביכולתה להיות ותמלא כדה כו'.

然而，為使這一引下與顯露能藉由妥拉（תורה，Torah）及實際遵行的誡命（מצות，mitzvos）而實現，經上說：「她下到泉邊，裝滿了她的水罐。」這是藉著我們的母親利百加（רבקה，Rivkah）而成就的，因為唯有她有能做到「裝滿她的水罐」等等。

泉源的顯露，是藉著實際遵行妥拉與誡命而引下的；經文將此歸於利百加：她正是能下到泉邊、裝滿水罐的人。因此，問題便是利百加代表什麼。

ולהבין מהו בחי' רבקה י"ל [יש לומר] תחלה ענין בחי' יצחק כי הנה יצחק הוא לשון צחוק ותענוג והוא גילוי תענוג העליון לצדיקים לע"ל [לעתיד לבוא] כמ"ש לויתן זה יצרת¹⁸ לשחק בו.

要明白利百加這一層面的意義，我們必須先說明以撒（יצחק，Yitzchak）這一層面。因為「以撒」一名含有歡笑與喜悅之意，並指未來時代向義人（צדיקים，tzaddikim）顯露的至高喜悅；正如經上所說：「這利維坦（לויתן，Leviathan），是你所造的，為要與牠嬉戲。」

要解釋利百加，阿德莫爾哈扎肯先解釋以撒；其名意為「他將歡笑」。歡笑表達喜悅，而以撒象徵未來將向義人顯露的至高喜悅；這由 ה' 所造、用來「嬉戲」的利維坦一語暗示。

4 ולכן יצחק הוא לשון עתיד¹⁹ כי הנה בחי' צחוק עשה לנו אלקים שבחי' גילוי תענוג זה נמשך ע"י שם אלקים.

因此，「以撒（יצחק，Yitzchak）」是未來式。因為「歡笑是 אלקים（Elokim）為我們造的」[意即]，這一層面的喜悅顯露，是透過 אלקים 引降而來。

以撒這個名字是未來式，意為「他將要歡笑」。撒拉（שרה，Sarah）說：「אלקים 為我造了歡笑。」Alter Rebbe 指出，這裡所用的是 אלקים：這喜悅之所以產生，正是透過那遮蔽的名字。

והענין כי שמש ומגן²⁰ הוי"ה אלקים ששם אלקים הוא המגן ונרתק על שם הוי"ה המהוה מאין ליש שהנרתק הוא כסוי והעלם שלא יהי' [יהיה] גילוי שם הוי"ה

其解釋是：「因為日與盾牌是 הוי'（Havayah）與 אלקים。」אלקים 是 ה' 的盾牌和鞘衣；使「有」由「無」而成。鞘衣乃是遮蓋與隱蔽，使 ה' 不致顯露。

Havayah 是使萬物由無而有的名字；正如詩篇將兩者並列，Elokim 是覆在其上的「盾牌」或「鞘衣」。鞘衣將其遮蔽，使 Havayah 的創造之力不會明顯地呈現出來。

רק ע"י לבוש והנרתק המסתיר עליו וכמשל אור וזיו השמש המאיר דרך מסך ופרגוד כמ"ש במ"א ע"פ והבדילה הפרכת²¹ כו'

它只能透過衣裳，以及遮蔽它的鞘衣而顯現；這好比太陽的光與光輝透過屏障和帷幕照耀，正如在別處解釋「帷幕要作分隔……」這節經文時所說的。

正如人只能透過屏障觀看陽光，Havayah之光也唯有透過Elokim的遮蔽，才到達受造界。Alter Rebbe在另一篇maamar中，曾就聖所的帷幕作更詳盡的解釋。

ומחמת נרתק ומגן זה נעשו הנבראים בחי' יש ודבר נפרד ובהתרבות הלבושים ע"י ק"ך צירופי אלקים^{22, 23, 24} נמשך למטה בעשייה החשך וההסתר ביותר ועל כן ירדה הנשמה למטה להיות עובד אלקים

由於這鞘衣和盾牌，受造物成了「有」的存在（יש，yesh），成了彼此分離的事物；而透過 אלקים 的一百二十種組合，隨著衣裳層層增多，黑暗與遮蔽愈發向下延伸至行動界（עשיה，Asiyah）。因此，靈魂降到下界，成為「事奉 אלקים 的人」；

由於這種遮蔽，受造物感覺自己是獨立的存在。遮蔽透過 אלקים 各字母的一百二十種組合而層層增多，在我們的物質世界中達到極致；靈魂因此降世，成為「事奉 אלקים 的人」，在這遮蔽本身之中作為。

דהיינו לעבוד ולתקן²⁵ את בחי' החשך וההסתר הנמשך משם אלקים לאהפכא חשוכא לנהורא וזהו אשר ברא אלקים לעשות²⁶ ופי' במדרש לעשות לתקן.²⁷

也就是說，要著手修正黑暗與遮蔽這一層面——它們是從 אלקים 引降而來的——使黑暗轉化為光。這就是「אלקים創造了，為要造作」；米德拉什解釋，「造作」就是「修正」。

靈魂的使命是將黑暗轉化為光。經文說，אלקים 創造「為要使之完成」；米德拉什將「使之完成」解釋為「修正」：創造留下了尚待我們完成的部分。

והיינו לתקן) ההסתר הנמשך משם אלקים והוא ע"י בטול היש לאין²⁸ שע"יז אתהפכא חשוכא לנהורא. והיינו ע"י מס"נ [מסירות נפש] בתפלה וע"י תומ"צ [תורה ומצות].

（也就是說，要加以修正）從 אלקים 引降而來的遮蔽；這是透過使「有」歸於「無」的自我消融（ביטול，bittul）而實現的，由此黑暗便轉化為光。這是透過祈禱中的捨身奉獻（מסירות נפש，mesirus nefesh），以及妥拉和誡命（מצות，mitzvos）而實現的。

當「有」在 ה' 面前自我消融，遮蔽便得到修正，黑暗也因此轉化為光。實際上，這是透過祈禱中的捨身奉獻，以及妥拉和誡命而實現的。

וזהו צחוק עשה לי²⁹ אלהים שעיקר הצחוק ותענוג העליון נמשך ע"י שם אלקים כמשל הצחוק שעושים השרים שהוא מדבר חדש³⁰

這就是「אלקים為我造了歡笑」：歡笑與至高喜悅的根本，乃是透過 אלקים 引降而來；這好比王公們因新奇之事而發笑，

如今 Alter Rebbe 解釋，為何歡笑是透過 Elokim 而來：人們會因新奇、出乎意料之事而發笑，例如為王公們安排的新奇景象。

כמו מלחמת הארי עם חיה אחרת שמהתחדשות נמשך הצחוק והתענוג כך בחי' בטול היש לאין זהו ההתחדשות שהנברא שנעשה יש ודבר נפרד יוכל לבטל א"ע [את עצמו].

例如獅子與另一種野獸搏鬥；新奇之處帶來歡笑與喜悅。同樣，「有」歸於「無」的自我消融，正是新奇之處：受造物已成為「有」的存在，成了彼此分離的事物，竟然能夠使自己自我消融。

獅子與另一種野獸搏鬥，因為這場面不同尋常，旁觀者便感到喜悅。同樣，真正新奇的是：一個感覺自己與眾分離的受造物，竟能在 ה' 面前自我消融；這種出乎意料之事帶給 ה' 喜悅。

משא"כ אם לא היה שם אלקים מסתיר לא היה נמשך בחי' צחוק ותענוג זה כלל א"כ עיקר הצחוק והתענוג עשה לנו השם אלקים המסתיר ומעלים שבסבתו נמשך התענוג והיינו ע"י בטול היש לאין.

然而，若 אלקים (Elokim) 沒有遮蔽，這一層面的笑與喜悅便根本不會被引下來。既如此，笑與喜悅的根本，正是 אלקים 為我們成就的；祂遮蔽並隱藏，因此喜悅得以引下來，也就是藉著使「有」歸於「無」的自我消融 (ביטול, bittul)。

若沒有 אלקים 的遮蔽，就不會有可獨立存在的「有」可供消融，因而也不會有新奇之處與喜悅。正是那隱藏 ה' 的名，使這笑聲成為可能。

5 והנה עיקר הצחוק והתענוג מתגלה כשנשלם הבירור והתקון דשם אלקים וכמו במע"ב [במעשה בראשית]

כתיב וירא אלקים את כל אשר עשה³¹

如今，笑聲與喜悅的本質，乃在 אלקים (Elokim) 的辨明與修正完成時顯露。正如創世之工中所記：「אלקים 看見祂所造的一切，」

只有當辨明並修正 אלקים 之遮蔽的工作完成時，完整的喜悅才會顯露。創造的敘述表明了這一點：六日之工結束時，祂才「看見祂所造的一切」。

והנה טוב מאד ויכולו השמים³² שבגמר כל המלאכה נתגלה התענוג משא"כ בעוד שלא נגמרה המלאכה אין התענוג מתגלה כ"א הוא עוסק לגמור המלאכה.

看哪，甚好」；又說：「諸天就完成了」：一切工作完成時，喜悅便顯露；但在工作尚未完成時，喜悅並未顯露，工作者反而正忙於完成工作。

只有在「甚好」以及「諸天就完成了」之後，喜悅才顯露。工作仍在進行時，工作者忙於完成工作，喜悅尚未顯露。

כך עד"ז עכשיו העסק הוא להיות עובד אלקים לאהפכא חשוכא לנהורא ובגמר ושליומות הבירורים אזי
 同樣，如今所從事的，是作「事奉 אלקים 者」，把黑暗轉為光明；待辨明完成並臻於圓滿時，便

我們所處的時代是工作的時代：要作「事奉 אלקים 者」，把黑暗轉為光明。待一切辨明都完成時，喜悅便會顯現。

כתיב ותחדש פני אדמה³³ ישמח ה' במעשיו ויהיה גילוי הצחוק והתענוג ולכן נק' יצחק ע"ש [על שם] העתיד שלעתיד יהיה גילוי צחוק ותענוג זה:³⁴

經上記著：「祢使地面更新」，「הוי' (Havayah) 必因祂的作為而歡欣」；笑聲與喜悅將會顯露。因此，他被稱為「以撒」(יצחק)，取其未來時態之意；因為在未來的時代，這笑聲與喜悅將會顯露。

那時，以下經句將會應驗：「祢使地面更新」、「ה'必因祂的作為而歡欣」。以撒這個名字意為「他將歡笑」，所以用未來時態；笑聲與喜悅屬於未來的時代。

第 3 節 · 16-9

利百加：受軛的隊伍

6 והנה ביצחק כתיב והנה יצחק מצחק³⁵ את רבקה אשתו³⁶. פי' שכל הצחוק ותענוג עליון דיצחק הנ"ל הוא נמשך ע"י רבקה אשתו.

現在，論到以撒 (יצחק)，經文寫道：「看哪，以撒正與他的妻子利百加 (רבקה) 嬉戲。」意思是：上文所說以撒的一切歡笑與上界的喜悅，都是藉著他的妻子利百加引下來的。

「以撒與他的妻子利百加嬉戲」這句經文顯示，以撒的歡笑與喜悅是藉著利百加而來的。現在，阿德莫爾哈扎肯 (אדמו"ר הזקן) 將說明利百加代表什麼。

כי הנה עיקר בחי' אתהפכא חשוכא לנהורא הוא שייך בנה"ב [בנפש הבהמית] שבאדם שהיא צריכה בירור ותקון לעשות לתקן משא"כ הנשמה עצמה א"צ [אין צריך / אינו צריך] תקון.³⁷

因為，把黑暗轉化為光明這一主要層面，關乎人身上的動物性靈魂 (נפש הבהמית, nefesh habehamis)；它需要經過淨化與修正，『去做』，[也就是，]『去修正』；而靈魂本身無須修正。

把黑暗轉化為光明，主要是淨化動物性靈魂的工作，也就是淨化人的自然、自我中心的生命。具有^{ה'}性質的靈魂 (נפש האלקית, nefesh Elohis) 本身不需要修正；它下降到世間，只是為了淨化動物性靈魂。

ונה"ב [ונפש הבהמית] שרשה מחיות המרכבה פני שור³⁸ וכו' וכמו שיש כח בהמרכבה להיות והחיות נושאות את הכסא כך יש כח בנה"ב [בנפש הבהמית] להיות בה

而根源於戰車的活物 חיות (Chayos, 活物)，例如牛的面貌等。正如戰車中有力量，使活物能夠「托起寶座」，同樣，נפש הבהמית中也有一種力量，能使其其中……

動物性靈魂源自以西結戰車異象中的「牛面」活物；這些神聖的活物托起寶座。正如那些活物托起寶座，這一靈魂經淨化後，便有能力提升 נפש האלקית。

וע"י עליות לנה"א [לנפש האלקית] והיינו אחר הבירור של נה"ב [נפש הבהמית] משום ששרשה גבוה מאד נעלה מלפני מלך כו':

並藉著它，使 נפש האלקית 得以提升；也就是說，這是在動物性靈魂經過淨化之後，因為它的根源極其崇高，乃是「源自君王面前，等等」。

經過淨化後，前述靈魂便成為另一靈魂提升的根源，因為它的根源極其崇高，乃是「源自君王面前」。

7 ובזה יובן ענין בחי' רבקה שהוא מלשון רבקות של שלש בקר³⁹ או של ארבע ארבע דהפי' הוא חבור וקשור של שלש או ארבע בהמות

由此便可明白利百加（רבקה）這一層面／範疇（בחינה，bechinah）的含義。這名字源自「牛隊」（רבקות，rivkos）一詞，指三頭牛成一組，或四頭牛成一組；其意是把三頭或四頭牲畜聯結、繫在一起。

利百加這個名字與塔木德中的「牛隊」（רבקה，rivkah）一詞有關；它指三頭或四頭套在一起的牛。因此，這個名字意指把數頭牲畜聯結為一個共同工作的群體。

יחדיו נק' רבקה וכך הוא בענין חיות המרכבה כשהן כלולים ומתייחדים יחד להיות והחיות נושאות הן בחי' רבקה של שלש בקר שהוא התכללות חג"ת [חסד גבורה תפארת] פני ארי' [אריה] מבחי' חסד.

合在一起，[這]便稱為一個「牛隊」（רבקה）。戰車的聖潔活物（חיות，Chayos）也是如此：當它們彼此包攝、合而為一，從而成為[如此]「活物承載」時，它們便是三頭一組的牛隊這一層面；這是慈愛（חסד，Chesed）、克制（גבורה，Gevurah）與美與和諧（תפארת，Tiferes）的彼此包攝：慈愛這一層面的獅面，

當以西結戰車的聖潔活物聯結成一隊時，便承載寶座。三個活物聯結在一起時，代表三種情感屬性——חסד、גבורה與תפארת；每一種都對應一張「面」：獅面對應חסד。

8 ופני שור מבחי' גבורה כו'. ולפעמים הן של ארבע ארבע שהוא בחי' פני אדם שבחיות המרכבה שהן ד' בחי' חגת"מ [חסד גבורה תפארת מלכות].

牛面來自克制（גבורה，Gevurah）這一層面，等等。有時則呈現四、四之數，這是戰車活物中人面的層面；因為它們有四個層面：慈愛（חסד，Chesed）、גבורה、美與和諧（תפארת，Tiferes）和王權（מלכות，Malchus）。

牛面對應克制。有時隊伍有四面，其中包括人面，而人面對應王權；因此四面就是慈愛、克制、美與和諧及王權。

ועד"ז ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] האבות הן הן המרכבה^{40, 41} שהן ג' בחי' חג"ת [חסד גבורה תפארת] ודוד הוא רגלא רביעאה כו'.

同樣，我們的聖賢說：「列祖本身就是戰車」：他們是慈愛、克制和美與和諧這三個層面，而大衛是第四條腿，等等。

聖賢說列祖就是戰車，意思是他們全然交付於 ה' 的意願。亞伯拉罕（אברהם）、以撒（יצחק）和雅各（יעקב）分別代表慈愛、克制和美與和諧；而大衛王（דוד）體現王權，是寶座的第四條腿。

וז"ש [וזהו שכתוב] במרכבת יחזקאל חוברות אשה אל אחותה⁴² שהן בבחי' חבור והתכללות שע"ז דוקא והחיות נושאות כו'

這就是以西結（יחזקאל）的戰車中所說的「彼此相連」：它們處於彼此連結、互相涵攝的狀態，正是藉著這一點，「活物便承載……」，

以西結形容活物的翅膀「彼此相連」。它們之所以能承載寶座，正是因為彼此相連，並互相涵攝。

משום שע"י ההתכללות וחבור המדות יחדיו ע"ז מתעלים וממשיכים מבחי' עליונה מאד ששם כל המדות כלולים יחדיו (עמ"ש בפ' נח בענין זה).

因為情感屬性（מדות，middos）彼此涵攝、相互連結，藉此便得以提升，並從極高的層面引取；在那裡，所有情感屬性都彼此涵攝為一體（參見諾亞（נח）篇中關於此事的闡述）。

當各種屬性相互結合時，它們便提升，並從一個極高的層面引取；在那裡，各種屬性仍然合而為一。阿德莫爾·哈扎肯在諾亞篇的一篇 maamar 中論述了這一點。

ועד"ז יובן בעבודת ה' באדם כשיש בחי' התכללות המדות אהוי"ר [אהבה ויראה] והתעוררות רחמים על נפשו שירדה פלאים⁴³ זהו נק' בחי' רבקה של שלש בקר שמדות נה"ב [נפש הבהמית] מתבררים מק"נ [מקליפת נוגה] ועולים לה'.

同樣，在人對 ה' 的事奉中也可以理解這一點：當情感屬性彼此涵攝——即愛與敬畏（אהבה ויראה，ahavah v'yirah）——並生起對自己靈魂的憐憫；這靈魂已奇異地降至極低處。這就稱為「三、三頭牛」的利百加（רבקה）這一層面；因為動物性靈魂（נפש הבהמית，nefesh habehamish）的情感屬性，從善惡交雜之境（קליפת נוגה，kelipas nogah）中被淨化，並升向 ה'。

在人對 ה' 的事奉中也是如此。當愛、敬畏，以及對自己那已墮落至極低處的靈魂所生的憐憫彼此結合時，動物性靈魂的情感便從善惡交雜之境——一個既可能趨向善，也可能趨向惡的領域——中被淨化，並升向 ה'。這就是「三」的利百加。

וזהו והנה רבקה יוצאת⁴⁴ שיוצאת מק"נ [מקליפת נוגה] ואתהפכא חשוכא לנהורא ולפעמים היא של ארבע ארבע בהתכללות מדת מל' שהוא בחי' בטול וקבלת עול ועבודת עבד כי העבודה והיראה הן שני מצות כו'.

這就是「看哪，利百加出來了」：她從「קליפת נוגה」中出來，黑暗轉化為光明。有時她則呈現四、四之數，納入王權這一屬性；這是自我消融（ביטול，bittul）、承擔服從 ה' 之軛（קבלת עול，kabbalas ol）以及僕役式事奉這一層面；因為事奉與敬畏是兩項誡命（מצות，mitzvos），等等。

「利百加出來了」是說，她從善惡交雜之境中出來，黑暗轉化為光明。「四」的利百加又增添了王權：自我消融、承擔服從之軛，以及以僕役身分事奉。事奉與敬畏有所不同，因為它們被列為兩項不同的誡命。

וזהו שיצחק מצחק את רבקה אשתו⁴⁵ דהיינו שבחי' יצחק שהוא התענוג שיתגלה לע"ל [לעתיד לבוא] הרי הוא נמשך את רבקה אשתו

這就是「為何」以撒正與妻子利百加嬉戲：也就是說，以撒這一層面——將在未來時代顯露的喜悅——是藉著「他的妻子利百加」而被引下來的。

這解釋了為何以撒「與利百加嬉戲」：以撒在未來顯露的喜悅，是藉著利百加而來；利百加代表經過淨化、彼此合一的動物性靈魂情感。

(שהוא בחי' בירור דשם ב"ן [שם ב"ן] בגימ' בהמה דהיינו ע"י בירור נה"ב [נפש הבהמית] כשעולה למעלה מעלה להיות בבחי' רבקה כי למטה הוא ענפין מתפרדין אבל ע"י הברור אז נעשה התכללות כו')⁴⁶

（這是淨化「ב"ן」之名（Ban，שם ב"ן）這一層面；[其]數值等於[動物]（בהמה，behemah），也就是藉著淨化動物性靈魂，使它愈升愈高，達到利百加這一層面；因為在低處，它是「彼此分離的枝條」，但經過淨化，便形成彼此涵攝，等等。）

「ב"ן」之名（Ban）的數值等於牲畜（behemah）的數值；它是 ה'（Havayah）以數值五十二展開的形式。因此，利百加所做的工作就是淨化動物性靈魂。低處的靈魂驅力如「彼此分離的枝條」般散亂；經過淨化之後，它們便合而為一。

ולכן עי"ז דוקא ותרד העינה ותמלא כדה⁴⁷ דהיינו שע"י בחי' בירור ובטול נפש הבהמית דוקא

因此，正是藉著這一點，她「下到泉旁，裝滿她的水罐」；也就是說，正是藉著對動物性靈魂（נפש הבהמית，nefesh habehamis）的提煉與自我消融（ביטול，bittul）這一層面（בחינה，bechinah），

這就是為什麼由利百加（רבקה）「下到泉旁，裝滿她的水罐」：引下正是藉著提煉 נפש הבהמית 並使其達到自我消融而發生的。

הנה ע"י העלאה זו נמשך להיות ירידה והמשכה בחי' ותמלא כדה היינו כ"ד ספרין דאורייתא.

藉著這一提升，便發生下降與引下，也就是「裝滿她的水罐」這一層面，即妥拉的二十四卷書。

動物性靈魂的提升，帶來從上而來的下降：也就是水罐被裝滿，所指的是經典的二十四卷書。

כי הנה כל התורה נתלבשה בענינים גשמיים כמו מצות תרומות ומעשרות בצמח וזרע הארץ ומצות קרבנות בבע"ח [בבעלי חיים]

因為整部妥拉都披上了物質事物的外衣，例如，地上植物和種子所涉及的祭司供獻（תרומות，terumos）與什一份（מעשרות，maasros）等誡命（מצות，mitzvos），以及以牲畜為祭的獻祭誡命，

妥拉的誡命都披著物質事物的外衣：什一份與從農產品中取出的祭司供獻，獻祭則以牲畜為祭。

וכן בכל המצות שכ"ז [שכל זה] הוא נלקח מק"נ [מקליפת נוגה] וע"י המצות מתבררים ונמשך ע"י גילוי א"ס ב"ה אשר אנכי מצוך.^{48, 49}

其餘所有 מצות 也都是如此；這一切都取自光明外殼（קליפת נוגה，kelipas nogah），藉著 מצות，它們得以被提煉；並藉此引下無限者（אין סוף，Ein Sof）——願祂受頌讚——的顯現，正是「我（אנכי，Anochi）所吩咐你的」中的「我」。

所有這些物質事物都來自 קליפת נוגה；藉著用它們履行 מצות，便能提煉它們，並將 ה本身的顯現引入其中；正如經文所說：「我（אנכי）所吩咐你的」——這是 ה自身本質的「我」。

9 וזהו הנה אנכי נצב על עין המים⁵⁰ דהיינו בבחי' ותרד העינה ותמלא כדה נמשך ממש בחי' אנכי שהוא סדכ"ס [סבה דכל סבות] שממנו נמשך המעיין כו'.

這就是：「看哪，我（אנכי，Anochi）站在水泉旁。」也就是說，在「她下到泉邊，裝滿她的水罐」這一層面，正是 אנכי 這一層面被引下；它是萬因之因，泉源由此而引下，等等。

以利以謝（אליעזר）說：「看哪，我（אנכי，Anochi）站在水泉旁。」阿爾特雷貝（אדמו"ר הזקן）把「אנכי」（「我」）解作 ה自身的本質，即萬因之因，也是泉源；藉著利百加（רבקה）在泉邊汲水，這一層面本身便被引下。

ולכן כדי שיהי' [שיהיה] המשכה זו גילוי אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה בדברים גשמיים שמק"נ [שמקליפת נוגה] הוא דוקא ע"י בירור נה"ב [נפש הבהמית] תחלה

因此，為使無限之光（אור אין סוף，Or Ein Sof）——願祂受頌讚——的顯現被引下至源自光明之殼（קליפת נוגה，kelipas nogah）的物質事物中，必須先藉著淨化動物性靈魂（נפש הבהמית，nefesh habehamis），

若要使 ה的光進入源自光明之殼（קליפת נוגה）的物質事物，就必須先淨化動物性靈魂（נפש הבהמית）。

שהיא ג"כ מק"נ [מקליפת נוגה] שאז אחר בירור והעלאה זו יוכל להיות המשכה וירידה זו (ועמ"ש כיוצא בזה ע"פ וספרתם לכם⁵¹ כו' וע"פ זכור את יום השבת).⁵²

而它也源自光明之殼 (קליפת נוגה)；因為如此，在這番淨化與提升之後，這一引下與下降才得以實現。(另可參看〈你們要為自己計算，等等〉以及〈記念安息日 (Shabbos, שבת)〉中類似的解說。)

動物性靈魂也源自光明之殼 (קליפת נוגה)；待它得到淨化並被提升之後，才可能進一步引下到物質事物中。阿爾特雷貝在論數算俄梅珥 (עומר, Omer) 以及論記念安息日 (שבת, Shabbos) 的篇章中，也作了類似的討論。

וע"כ לא נתנה תורה למלאכים משום כלום יצה"ר [יצר הרע] יש ביניהם^{53,54} ואין שייך אצלם בירור ק"נ ואתהפכא חשוכא לנהורא [קליפת נוגה]

因此，妥拉並未賜予天使，因為「你們中間有邪惡傾向嗎？」淨化光明之殼 (קליפת נוגה) 以及轉暗為光，都與他們無關。

妥拉之所以沒有賜予天使，正如摩西 (משה) 所辯，他們並沒有邪惡傾向。他們沒有任何事物需要淨化，也沒有黑暗需要轉化為光。

ולכן א"א להיות ג"כ אצלם המשכה זו מבחי' אשר אנכי מצוך ואע"פ [ואף על פי] שבודאי נמשך גילוי אלקות למלאכים הוא מבחי' ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן⁵⁵ דבזה כתיב היושבת בגנים חברים⁵⁶ שהם המלאכים מקשיבים לקולך.

因此，這一來自「我 (אנכי) 所吩咐你們的」這一層面的引下，也不可能在他們當中發生。雖然，ה'的顯現確實也被引下至天使，但那是來自「有一條河從伊甸流出，灌溉園子」這一層面；對此經文寫道：「居於園中的你，眾同伴——也就是天使——傾聽你的聲音。」

因此，天使無法領受透過誡命 (מצוות, mitzvos) 而來的「אנכי」顯現。他們確實也能領受 ה'的顯現，但只來自流入園中的「河流」。《雅歌》(שיר השירים) 提到「眾同伴」，也就是天使，傾聽居於園中之人的聲音。

אבל גילוי בחי' ותרד העינה ותמלא כדה לא נמשך להם כ"א למטה דוקא. ולכן ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] עתידים צדיקים⁵⁷ שיאמרו (המלאכים) לפניהם קדוש:

但是，「她下到泉邊，裝滿她的水罐」這一層面的顯現，並不引下至他們，只引下至下界。因此，我們的賢者說，義人 (צדיקים, tzaddikim) 將來會使 (天使) 在他們面前說：「聖潔！」

「泉源」這一層面的顯現只達到我們所處的下界。這就是賢者為何說，將來天使會在義人 (צדיקים) 面前說「聖潔」：淨化世界的人將高於天使。

眾水不能熄滅的愛

10 וזהו מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה.⁵⁸ פ"י מים רבים הוא ההתבוננות שהאדם משיג ומתבונן

בגדולת ה'

這就是「許多水不能熄滅愛」的意思。所謂「許多水」，是指一個人領會並思維 ה' 的偉大時所作的思維。

現在，阿德莫爾哈扎肯（אדמו"ר הזקן）回到這節經文，從個人事奉 ה' 的角度闡釋其意義：「許多水」是對 ה' 偉大的思維。

ביחוד"ע [ביחודא עילאה] ויחוד"ת [ויחודא תתאה] בפסוק שמע ישראל⁵⁹ ובשכמל"ו [וברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד] שמזה נמשך ואהבת בכל לבבך⁶⁰ כו' ואהבה זו גדלה מאד להיות נפשו צמאה לה' בבחי' בכל מאדך בלי גבול.

這思維是在上層合一（יחודא עילאה，yichuda ila'ah）與下層合一（יחודא תתאה，yichuda tata'ah）中進行的，也就是在「以色列啊，你要聽！」（שמע ישראל，Shema Yisrael）和「願祂王權的榮耀之名永遠蒙福」這兩句經文中。由此便生出「你要盡心……去愛」等等。這份愛變得極其深厚，以致他的靈魂渴慕 ה'，達到「盡你一切力量」的層面（בחינה，bechinah），而且沒有界限。

這是誦念Shema時所作的默想：思維上層合一（世界在 ה' 面前如同無物）與下層合一（ ה' 臨在於世界的存在之中），並藉「以色列啊，你要聽！」和「願祂王權的榮耀之名永遠蒙福」來表達。由此生出對 ה' 的愛；這份愛可以增長為無邊無際的渴慕，即「盡你一切力量」的渴慕。

11 ולא יוכל להשקיט ולכבות צמאון האהבה זו ע"י המים רבים עצמן שהיא ההתבוננות הנ"ל שמשגיג

ביחוד"ע [ביחודא עילאה] ויחוד"ת [ויחודא תתאה]

而這種愛的渴望，不能靠「眾水」本身來平息、止息；這「眾水」就是上文所說的默想，人在其中領會上層合一（יחודא עילאה，yichuda ila'ah）與下層合一（יחודא תתאה，yichuda tata'ah）。

引發這種渴望的默想，本身並不能滿足它；理解得更多，並不能止息這份渴望。

כי אם רץ לבך⁶¹ שוב לאחד⁶² הוא דוקא ע"י עסק התורה ומצות מעשיות שזהו בחי' אשר אנכי ממשיג מצורך.

相反，「若你的心奔馳，便回歸於一」這件事，唯有透過研習妥拉（תורה，Torah）並實際履行誡命（מצות，mitzvos），才能做到；這正是「我（אנכי，Anochi）親自吩咐你」這一層面。

「若你的心奔馳，便回歸於一」這句話，描述靈魂的渴望，以及隨後的回歸。回歸，也就是渴望的實現，是透過研習妥拉和實際履行誡命而達成的；在其中，是 ה' 親自以「我」發出命令。

משא"כ בידיעה והתבוננות לבד הוא רק ידיעת מציאותו ולא בחי' אשר אנכי ממש מצוץ שהוא כמו בחי' תפיסה במהו"ע [במהותו ועצמותו] כביכול ע"י המצות מעשיות דרמ"ח פקודין אינון רמ"ח אבריו [אברים] דמלכא.⁶³

但單靠知識與默想，所得的只是知道祂存在，並非「我親自吩咐你」這一層面；後者彷彿是透過實際履行誡命而把握祂的本質本身。因為「二百四十八條誡命，就是君王的二百四十八個肢體」。

默想只能使人知道 ה' 存在；然而，一項誡命彷彿使人把握到 ה' 的本質本身。正如《Tikkunei Zohar》（תיקוני זוהר）所說，二百四十八條積極誡命就是「君王的二百四十八個肢體」：握住一個肢體，就等於握住君王。

יתר על כן אפילו ההשגות שבג"ע [שבגן עדן] שהיא השגת מהות זיו השכינה ממש ולא מציאותו לבד עכ"ז [עם כל זה] עז"נ [על זה נאמר] מים רבים הנמשכים מנהר היוצא מעדן כו'

不但如此，即使是在伊甸園（גן עדן，Gan Eden）中的領會——那是對聖者的臨在（שכינה，Shechinah）之光輝本身的領會，而不僅僅是知道其存在——儘管如此，對此仍說：「眾水」是從「由伊甸流出的河，等等」引來的；

即使靈魂在伊甸園中的領會，所感知的是聖者的臨在真實的光輝，而不只是知道其存在，仍然只是從那條河流出的「眾水」。

לא יוכלו לכבות את האהבה דבחי' רבקה בכל לבבך ומאדך הנ"ל וכמ"ש מי לי בשמים⁶⁴ וגו'

也「不能熄滅」利百加（רבקה）這一層面的愛，也就是上文所說的「全心」與「盡力」之愛；正如經上所說：「我在天上有誰呢，等等。」

這些水同樣不能熄滅利百加這一層面的愛，也就是「全心」與「盡力」之愛；正如詩篇所說，靈魂在天上別無所求，只求 ה'。

כי הגלוי שבג"ע [שבגן עדן] נקרא רק זיו והארה בלבד ונק' לקבל פרס לשון פרוסה כמ"ש במ"א.

因為伊甸園中的顯現，只稱為光輝與微光；它也稱為「領受報酬」[פרס，peras]，這個詞形與「一片」[פרוסה，perusah]相近，正如別處所解釋的。

伊甸園中的顯現只是一道光輝。它稱為「報酬」(peras)，與「一片」(perusah) 一詞相關，意指只是整體中的一部分。

אבל האהבה הנ"ל היא למהו"ע [למהותו ועצמותו] ית' וזה שלא ע"מ [על מנת] לקבל פרס⁶⁵ כו' וזהו ונהרות לא ישטפוה⁶⁶

然而，上文所說的愛，所指向的是祂受頌讚的本質本身；這正是「並非為了領取報酬，等等」。這就是「河流也不能淹沒它」，

靈魂的愛所追求的是 ה' 的本質本身，如同一個人「並非為了領取報酬」而事奉。這就是為何「河流不能淹沒它」。

כי בעבר הנהר ישבו אבותיכם^{67,68} שבחתי אה"ר [אהבה רבה] הנ"ל היא מגעת למעלה אפילו מבחי' הנהר הנ"ל שהוא מקור כל הנהרות כו' וא"כ ודאי ונהרות לא ישטפוה:

因為「你們的祖先住在河那邊」：上文所說的偉大之愛，其層面甚至高於上文所說的河；那條河是一切河流的源頭，等等。因此，河流當然不能淹沒它。

《約書亞記》(יהושע) 中的經文「你們的祖先住在河那邊」，被解讀為這份愛立於河的另一邊，也就是高於河，甚至高於河的源頭；因此，顯現之光的河流當然不能淹沒它。

第 5 節 · 112-19

祂家中的財富

12 אך אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה בוז יבוזו לו.⁶⁹ פי' אם הוא לשון כאשר שיש אם שאינו משמש בלשון ספק אלא בלשון ודאי.

然而，「若有人為愛情獻出他家中所有的財富， בוז יבוזו לו (boz yavuzu lo) [他們必定會把它當作戰利品搶走]。」意思是：「若」有時是「當……時」的意思，因為有一種「若」並非用來表示疑問，而是表示確定，

這節經文接著說：「若有人為愛情獻出他家中所有的財富。」Alter Rebbe指出，希伯來語「im」（「若」）可以表示「當……時」：有時它表達的是確定，而不是疑問。

כמו אם כסף תלוה.⁷⁰ ואם יהיה היובל⁷¹ שאין זה לשון ספק אלא שבודאי יהיה הדבר ויבא.

例如「若你借錢」以及「禧年若到來」，這些地方的「若」並非表示疑問；相反，事情必定會發生並到來。

他舉出《妥拉》中的兩個例子，說明「若」表示確定：借錢給窮人，以及禧年的到來；這兩件事都必定會發生。

13 ולשון אם כאן אינו אלא לשון כאשר. פי' כאשר כסף תלוה את העני לא תהיה לו כנושה⁷² וכן כאשר יהיה היובל.⁷³

此處的「若」不過是「當……時」的說法。也就是說：「當你借錢」給窮人時，「不可像債權人那樣對待他」；同樣，「當禧年到來時」也是如此。

這兩個例子表明，「若」可以表示「當……時」：借錢給窮人是義務，並非可做可不做的選擇；禧年也必定會到來。

וכמו כן אם יתן איש פי' כאשר יתן איש זה הקב"ה^{74,75} שיתן בודאי והיינו לעתיד שיתן הוא לשון עתיד שלעתיד לבא יתן את כל הון ביתו שבזמן הזה אינו בא לידי גילוי כ"א לעתיד דוקא.

同樣，「若有人給予」的意思是「當有人給予時」：這裡的「人」就是 קב"ה (Kudsha Brich Hu，意為「聖者，願祂受頌讚」)，祂必定會給予；這說的是未來，因為「將給予」是未來式。到了未來的時代，祂將給予「祂家中一切財富」；這些財富在現今尚未顯露，只會在未來顯露。

因此，「若有人給予」的意思是「當有人給予時」；正如米德拉什（מדרש，Midrash）在其他經文中所作的解讀，這裡的「人」指 ה'。ה'必定會賜下「祂家中一切財富」，也就是祂最內在的珍藏；但這些珍藏只有到了未來的時代才會顯露。

אך הגם שאין זה בגלוי עכשיו מ"מ נמשך הוא ממש בחי' זו ע"י תורה כ"ז ספרים דאורייתא ומצות מעשיות שהם בחי' והיו הדברים האלה אשר אנכי⁷⁶ מי שאנכי⁷⁷ ממש נמשך עי"ז.

然而，雖然這一層面如今尚未顯露，這一層面仍會透過妥拉（תורה，Torah）——妥拉的二十四卷書——以及實際施行的誡命（מצות，mitzvos）而被引入；它們正是「我（אנכי，Anochi）[吩咐你]的這些話將會是」這一層面：真正的「我」藉此被引入。

雖然這一層面如今隱而不顯，同一層面已經透過妥拉的研習和實際施行的誡命而被引入。「我（אנכי）所吩咐的這些話」這句經文，意指 ה'——真正的「我」——親自被引入其中。

14 וזהו מצוך לי [לשון] צוותא וחבור. וזהו בא"י [ברוך אתה ה'] אמ"ה [אלקינו מלך העולם] אק"ב [אשר קדשנו במצותיו] אתה היינו מהו"ע [מהותו ועצמותו] ית' ברוך ונמשך בבחי' שם הוי' המתלבש בע"ס [בעשר ספירות] יו"ד בחכמה כו'⁷⁸

這就是[為何說]「命令你」（מצוך，metzavecha）——這個詞表示相屬與連結。這就是[這段祝福詞]：「蒙福的是祢——הוי' (Havayah)、我們的 אלקים (אלקים，Elokim)、宇宙之王，祢使我們成聖」：「祢」就是祂受祝福的本質本身；「蒙福」[意指]被引下至 ה' 的層面；這個名字包裹在十個屬性（ספירות，Sefiros）之中：字母 יו"ד (yud) 在智慧（חכמה，Chochmah）中，等等。

「命令你」（מצוך，metzavecha）一詞與「相屬」（צוותא，tzavsa）相關：一項誡命（מצוה，mitzvah）使人與 ה' 相連。每一段祝福詞的字句，都描繪出 ה' 的本質（「祢」）如何被引下（「蒙福」），並經由 ה' 進入十個屬性，從字母 yud，也就是智慧，開始。

עד שנמשך להיות מלך העולם בבחי' מלי' מקור דבי"ע והוא אשר קדשנו אשר לשון ענג כמו באשרי

直到光被引下，成為「宇宙之王」——王權（מלכות，Malchus）的層面；王權是創造界（בריאה，Beriah）、形成界（יצירה，Yetzirah）和行動界（עשיה，Asiyah）的根源。這就是「祂使我們成聖的那一位」（אשר，asher）：אשר 是表示喜悅的用語，如「我何等有福」（באשרי，be'ashri），

它繼續向下，直到成為「宇宙之王」——王權，即創造界、形成界和行動界這些較低世界的根源。接著是「祂使我們成聖的那一位」（asher）：אשר 一詞與利亞（לאה）所說的「我何等有福」（באשרי，be'ashri）相關，表達喜悅。

כי אשרוני⁷⁹ והוא בחי' תענוג וצחוק העליון שיתגלה לע"ל [לעתיד לבוא] בפו"מ [בפועל ממש] כשיתן הו' ביתו כו' הוא נמשך עכשיו ממש כי היום לעשותם ולמחר לקבל שכרם.^{80, 81, 82}

「因為眾女子稱我有福。」這就是那將在未來時代實際顯露的至高喜悅（תענוג，taanug）與笑聲的層面；屆時祂將賜下「祂家中的財富，等等」：這一切如今確實已被引下，因為「今日是為了實行，明日是為了領受報酬。」

因此，誠命的祝福詞如今便引下至高的喜悅與笑聲——以撒（יצחק）將來的喜悅；當祂賜下「祂家中的財富」時，這喜悅便會公開顯露。正如眾賢所說，今日是實行誠命之時，明日是領受其報酬之時；而這報酬，就是誠命本身所引下之物的顯露。

15 וענין פי' ברכה זו שצ"ל הוא עד"מ אם רוצה אדם להאיר למרחוק או במקום חשך ואפילה צריך

這個必須誦念的祝福，其意義可用以下比喻說明：若有人想要照亮遠處，或照亮一處黑暗陰沉之地，他就必須

阿德莫爾·哈扎肯說明為何需要祝福，並以此作比喻：要照亮黑暗或遙遠之處，就需要更大的火炬。

להדליק אבוקה גדולה ולהוסיף על האור בכדי שיגיע אורו גם למרחוק וכך כדי שיגיע האור והגילוי בעשי' [בעשיה] הגשמי' [הגשמיים / הגשמיות / הגשמית] צריך להוסיף אור האבוקה וזהו הברכה כו'.

點燃一支巨大的火炬，並增添光亮，使其光也能照達遠處。同樣，為了使光與顯現達至物質的行動界（עשיה，Asiyah），必須增強火炬的光；這就是祝福，等等。

為了把 ה' 的光一路帶到物質世界，光必須增強。這正是祝福（ברכה，berachah）的作用：它增添並向下引入更多的光。

ולכן ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] חייב אדם לברך⁸³ מאה ברכות בכ"י [בכל יום]. וכמ"ש בזוהר ר"פ חיי שרה⁸⁴ דקב"ג ע"א.⁸⁵ שהוא המשכה מאתר עלאה סדכ"ס [סבה דכל סבות] כו'.

因此，我們的賢者說：「人每天有義務誦念一百個祝福。」正如《Zohar》（זהר）在《Chayei Sarah》篇開篇、123a頁所說：這是從至高之處——萬因之因——引下來的，等等。

因此，賢者要求每天誦念一百個祝福。《Zohar》將每日一百個祝福與從最高源頭——萬因之因——引下來的流注相聯繫。

16 והנה ע"ז ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] יפה שעה^{86, 87} א' בתשובה ומעש"ט [ומעשים טובים] בעוה"ז מכל

חיי העוה"ב [העולם הבא] כי ג"ע [גן עדן] הוא רק זיו השכינה

如今，對此我們的聖賢說：「在這個世界中，一小時的悔悟回歸（תשובה，teshuvah）與善行，勝過來世的一切生命；」因為伊甸園（גן עדן，Gan Eden）只有聖者臨在（שכינה，Shechinah）的光輝，

《Mishnah》（משנה）說，在這個世界中，一小時的悔悟回歸與善行，勝過來世的一切。原因是：伊甸園中只有聖者臨在的光輝。

ולכן לא יוכל לכבות את האהבה אבל המשכה זו היא מבחי' מהו"ע [מהותו ועצמותו] ולא זיו לבד ולכן נק' הון ביתו. דהנה כתיב בחכמה יבנה בית.⁸⁸

因此，這光輝不能熄滅這份愛。但這種引降來自祂的本體自身這一層面，而不僅僅是光輝，所以稱為「祂家中的財富」。因為經上寫道：「憑智慧建造房屋。」

光輝不能熄滅靈魂的愛，但妥拉（תורה, Torah）與誡命（מצוות, mitzvos）會引降 ה' 的本體自身；因此它被稱為「祂家中的財富」，也就是內在的珍藏。「房屋」一詞引出經文：「憑智慧建造房屋。」

פ' אותיות התורה נק' בתים כמ"ש בס"י [בספר יצירה] שני אבנים⁸⁹ בונות שתי בתים.⁹⁰ ולכך נק' ת"ח [תלמיד חכם / תלמידי חכמים] בנאים⁹¹ שעוסקים בבנינו ש"ע [של עולם].

也就是說，妥拉的字母被稱為「房屋」，正如《Sefer Yetzirah》（ספר יצירה）所說：「兩塊石頭建成兩座房屋。」因此，妥拉學者被稱為「建造者」，因為他們致力於建造世界。

妥拉的字母被稱為「房屋」：《Sefer Yetzirah》稱字母為「石頭」，由字母組成的詞語為「房屋」。因此，妥拉學者被稱為「建造者」，因為他們藉著學習建造世界。

17 והנה בחי' חכמה הוא חכים ולא בחכמה ידיעא^{92,93} שהוא למעלה מבחי' ונהר יוצא כמשי"ל [כמה שכתוב לעיל] ובתבונה

現在，智慧（חכמה, Chochmah）這個層面（בחינה, bechinah）是「祂有智慧，卻不是以可知的智慧」，高於「有一條河流出」這一 בחינה，如上文所解。「而以理解（בינה, Binah）」

《箴言》中的經文在此按層面加以解釋：חכמה，就是那「非以可知之智慧」的智慧；它是位於河流之上的泉源。

יתכונן⁹⁴ הוא מ"ש ולתבונתו אין חקר⁹⁵ ובדעת חדרים ימלאון⁹⁶ כל הון יקר ונעים והוא בחי' תענוג עליון הגנוז ומלוכש בהתורה כמ"ש אני תורתך שעשעתי.⁹⁷

，它便得以確立」所說的正是：「祂的理解無從窮究。」「以認知（דעת, Daas），房間便充滿一切珍貴而美好的財富」：這就是隱藏並包裹在妥拉中的上層喜悅（תענוג, taanug）這一層面，正如經文所說：「我以祢的妥拉為喜悅。」

「以理解便得以確立」是指 בינה，即不可窮究的理解。「以認知，房間充滿一切珍貴而美好的財富」指隱藏於妥拉中的上層 תענוג，正如《詩篇》所說：「我以祢的妥拉為喜悅。」

18 וזהו בחי' הון ביתו שנמשך ע"י הדעת כי דעת לי' [לשון] חבור כמו והאדם ידע⁹⁸ והיינו שמחבר וממשיך

בחי' תענוג עליון ממקור התענוגים בחו"ב [בחכמה ובינה] דאורייתא מחכמה נפקת.^{99, 100}

這就是「祂家中的財富」這一層面，它是藉著認知（דעת，Daas）而引下的；因為「認知」一詞有連結之義，正如「亞當認識了」所示。也就是說，它將至高喜悅（תענוג，taanug）這一層面，從喜悅之源連結並引下至妥拉的智慧（חכמה，Chochmah）與理解（בינה，Binah）之中，[因為]「妥拉出自 חכמה」。

「祂家中的財富」是藉著認知（דעת）而引下的，因為「認知」有連結之義，正如「亞當認識了夏娃（חיה）」所示。認知將源自其本源的至高喜悅，連結至妥拉的智慧（חכמה）與理解（בינה）；妥拉出自智慧（חכמה）。

והוא ע"ד מ"ש בספר הבהיר¹⁰¹ דהע"ה [דוד המלך עליו השלום] היה מחבר תורה שלמעלה בהקב"ה וגילוי זה

יהיה בפו"מ [בפועל ממש] לע"ל [לעתיד לבוא] שיתן איש אתכל הון ביתו הון יקר ונעים.

這也如《Sefer HaBahir》（ספר הבהיר）所說，大衛王（דוד），願他平安，曾將上方的妥拉與 ה' 連結起來。這一顯露將在未來實際發生，屆時「人將獻出祂家中的一切財富」，即「珍貴而可喜悅的財富」。

《Sefer HaBahir》說，大衛王曾將上方的妥拉與 ה' 連結起來；阿德莫爾·哈扎肯（אדמו"ר הזקן）將此比作認知（דעת）的作用。未來，這種連結將公開顯露，屆時 ה' 會賜下「祂家中的一切財富」。

19 וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] עתיד הקב"ה להנחיל לכל צדיק ש"י עולמות^{102, 103} וזהו בחי' ההון

יקר כי יקר ג"כ גימטריא יש

正如我們的賢者所說：「將來，הקב"ה（קב"ה，Kudsha Brich Hu）要把三百一十個世界作為產業賜給每一位正直者（צדיק，tzaddik）」；這就是「珍貴財富」這一層面（בחינה，bechinah），因為「珍貴」（יקר，yakar）[珍貴]在數值上也等於「存在」（יש，yesh）[310]。

《米示拿》說，每一位正直者都將承受三百一十個世界，這就是「珍貴財富」：yakar（珍貴）與 yesh（存在，310）的數值相同。

ולכן נאמר אם יתן אי"ש¹⁰⁴ א' י"ש שהמשכת ש"י עולמות נמשכים מן אלופו של עולם וכמ"ש אאלפך

חכמה אאלפך בינה.¹⁰⁵

所以經文說：「若一個人（איש，ish）給予」：איש 由字母 א'（aleph）[和] י"ש 組成；因為三百一十個世界的引下，源自世界的主宰者（אלופו，Aluf），正如經上所說：「我將教導你（אאלפך，a'alefcha）智慧，我將教導你理解。」

ish（人）由 aleph 加上 yesh 拼成：三百一十個世界（yesh）源自 aleph，也就是世界的主宰者（Aluf）。約伯記中的「a'alefcha」（我將教導你）與 aleph 同根。

ונאמר קנה חכמה קנה בינה¹⁰⁶ ב"פ [ב' פעמים] קנה גימטריא י"ש שכ"ז [שכל זה] נמשך מבחי' האלף
אלפך כו':

經上又說：「取得智慧，取得理解」：兩次出現的「取得」（קנה，kneh）[取得]在數值上等於「存在」（יש），因為這一切都源自字母 א 的層面（בחינה），「我將教導你，等等。」

同樣，「取得」（kneh，155）說了兩次，數值便等於三百一十，即 yesh；這一切都源自 aleph，也就是 ה' 作為智慧源頭的層面。

第 6 節 · 120-25

掠取寶藏

20 והנה בחי' גילוי זה הוא מרוה צמאון האה"ר [האהבה רבה] הנ"ל וזהו בוז יבוזו לו¹⁰⁷ לי [לשון] ביזה
ושלל¹⁰⁸ וכמו אדם הבוזז וחוטף דבר יקר הערך

如今，這一層面的顯露，解了上述大愛的渴。這就是「בוז יבוזו לו」（boz yavuzu lo）：這是一種表示掠奪、擄獲的說法，猶如有人掠奪並搶取一件珍貴之物，

這一顯露正是解除靈魂大愛之渴的。「בוז יבוזו לו」如今不解作藐視，而解作「ביזה（bizah，掠奪）」：人把極有價值的東西一把抓取過來。

כמו ביזת אוצרות יקרים שבוזז וחוטף משום שמא אין ראוי שיתנו לו דרך נתינה ע"כ בוזז וחוטף
לגודל תשוקתו לזה.

例如掠取珍貴的寶藏：他掠奪並搶取，因為或許不適合以贈予的方式把它給他；因此，他因對此懷有極其強烈的渴望，便掠奪並搶取。

掠奪者之所以奪取寶藏，是因為他們不指望能以贈禮的方式得到它；他們是出於強烈的渴望而搶取。

21 וכך הוא בהתגלות אוצרו הטוב¹⁰⁹ שהוא בחי' סדכ"ס [סבה דכל סבות] אשר עין לא ראתה¹¹⁰ אלקים זולתך.
ונק' הון ביתו ע"כ כאשר יומשך ויתן גילוי אוצרות אלו אזי בוז יבוזו עד"מ.

同樣，『祂的美善寶藏』顯露時，這寶藏乃是諸因之因的層面（בחינה，bechinah）；[經上說：]『אלקים啊，除了你以外，沒有眼睛曾看見。』它也稱為『祂家中的財富』。因此，當這些寶藏顯露出來、被引降並賜下時，便會「盡情掠取」（בוז יבוזו，boz yavuzu），這是比喻而言。

祂的『美善寶藏』就是諸因之因，是『除祂以外，眼未曾見過』的。當祂揭示這些寶藏時，靈魂便會比喻性地『掠奪』它們。

ובחי' זו עכשיו היא שמחת הנפש בעסק התורה ומצות אחר הצמאון ואה"ר [ואהבה רבה] בק"ש [בקריאת שמע] אשר יעורר האדם בנפשו להיות מי לי בשמים¹¹¹ כו' ומים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה.¹¹²

而如今，這一 בחינה，就是靈魂投入妥拉（תורה，Torah）與誡命（מצות，mitzvos）時所感的喜樂；這喜樂是在誦讀「聽啊」祈禱（שמע，Shema）之後，經歷渴慕與極大的愛而生的。人於自己的靈魂中激起這渴慕與愛，使自己[處於]「我在天上有誰呢，等等」以及「眾水不能熄滅這愛」的境界。

即使如今，這也體現為靈魂在妥拉與 מצות 中的喜樂；這喜樂是在誦讀 שמע 後，渴慕與愛被激起之後而有的。那時，人感到只有 ה' 自己才能滿足靈魂。

זאת ישים אל לבו כי הדברים האלה הן ד"ת [דברי תורה] ומצות הם הם בחי' גילוי הון יקר הנ"ל.

要將這些話銘記於心：這些事，即 תורה 的話語與 מצות，本身就是上述『珍貴財富』顯露的 בחינה。

人應當反覆思量：תורה 的話語與 מצות 本身，就是上述的『珍貴財富』。

22 וכמ"ש יראת ה' היא אוצרו¹¹³ ולזאת ישמח לבו בשמחה ובטוב לבב¹¹⁴ מרוב כל. וזהו ותרד העינה ותמלא כדה ותעל.¹¹⁵

正如經上所說：「敬畏 הויי (Havayah) 是祂的寶藏。」因此，他的心當歡喜，以喜樂和心中的歡悅，「因萬有的豐盛而歡欣。」這就是：「她下到泉旁，裝滿她的水罐，便上來了。」

以賽亞稱敬畏 ה' 為「祂的寶藏」，因此人應當帶著喜樂事奉。利百加（רבקה）「下去，裝滿她的水罐，然後上來」：下到泉旁，便引向上升。

שע"י כ"ד ספרים דאורייתא עם היות שזהו בחי' שוב וירידה שנתלבשו בעשיה גשמית הנה עי"ז אדרבה ותעל גם למעלה מאה"ר [מאהבה רבה] הנ"ל דבחי' רבקה כו'

藉著妥拉的二十四卷書，雖然這是「返回」與下降的層次，因為它們被包裹在物質的行動界（עשיה，Asiyah）之中，然而藉此反而「她上來了」，甚至超越上述利百加層面的偉大之愛，等等。

妥拉的二十四卷書是「返回」，也是下降到物質世界；然而藉著它們，人反而能升至更高之處，甚至超越利百加層面的偉大之愛。

והגם שמים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה היינו מים רבים דייקא שנמשכו מבחי' הנהר

雖然「眾水不能熄滅這愛」，但這裡特指「眾水」，也就是從河流這一層面引出的水。

不能熄滅這愛的「眾水」，是從河流而來；河流代表顯露的層面。

אבל כ"ד ספרים דאורייתא הם נמשכים מבחי' ותרד העינה שהמעין נמשך מבחי' סדכ"ס [סבה דכל סבות]
ממש כמ"ש הנה אנכי נצב על עין המים¹¹⁶ ולכן עי"ז ירוו צמאון האה"ר [האהבה רבה] ולכן אדרבה
המעין הוא נראה קטן יותר מהנהר

然而，妥拉的二十四卷書是從「她下到泉旁」這一層面引出的，因為泉源是從一切因由之因本身的層面引出的，正如經上所說：「看哪，我（אנוכי，Anochi）站在水泉旁。」因此，藉此，偉大之愛的渴求便得以滿足。所以反而是泉源看來比河流更小；

然而，妥拉來自泉源，而泉源來自 ה' 的本質；那位「我」正「站在水泉旁」。只有這泉源能解除渴求。泉源看來比河流更小。

היינו משום שהוא קרוב יותר לבחי' אנכי סדכ"ס [סבה דכל סבות] ע"כ יש בו הבטול יותר דכל הקרוב קרוב
קמי' [קמיה] כו' וכמאמר אין זולתך לחיי עוה"ב [עולם הבא] אפס בלתי כו'.

這是因為它更接近 אנכי，即一切因由之因的層面；因此，其中的自我消融（ביטול，bittul）更深，因為越接近的，在祂面前便越近，等等；正如那句話所說：「在來世的生命中，除祢以外別無他者；除祢以外，別無所有，等等。」

泉源看來較小，是因為它更接近 ה'；越接近祂，在祂面前便越自我消融。這就如祈禱中所說的「除祢以外別無他者」和「除祢以外別無所有」。

אבל באמת בודאי הרי מקור מוצא המים הוא מהמעין וממנו נמשך להנהר כמ"ש המשלח מעינים
בנחלים.¹¹⁷

然而實際上，水流出的源頭無疑是泉源；水從泉源流入河中，正如經上所說：「祂使泉源流入溪流之中。」

然而，實際上，泉源才是河流水源的源頭，正如詩篇所說：「祂使泉源流入溪流之中。」

23 וגם מי מעיין נק' מים חיים כו'. ובוז יבוזו כמאמר שיננא חטוף ואכול¹¹⁸ חטוף ובריד דהיינו כמ"ש לכו
לחמו בלחמי¹¹⁹ וכמ"ש פי פערתי ואשאפה¹²⁰ כו'. עמא פזיזא¹²¹ כו'.

泉水也稱為「活水」，等等。「盡情搶取」（בוז יבוזו，boz yavuzu），正如格言所說：「精明人啊，快搶來吃，快搶來祝福」；也就是經上所說：「來，吃我的餅」；又如經上所說：「我張大口而喘息」，等等；「急躁的民族」，等等。

泉水之所以稱為「活水」，是因為它從源頭流出。Alter Rebbe以《塔木德》所說「快搶來吃」的勸言、智慧的邀請「來，吃我的餅」、詩篇作者所說「我張大口而喘息」，以及對以色列人在西奈山被描述為「急躁的民族」作說明；他們先說「我們要行」，然後才說「我們要聽」，以此闡明 בוז יבוזו 所表達的急切「搶取」。

ולכן נרמז ג"כ נסוך המים בחג בלשון בוז יבוזו כמ"ש בזהר¹²² דהיינו כי בקרבנות דיום שני וששי ושביעי נרמז נסוך המים כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] נאמר בשני ונסכיהם כו'.¹²³

因此，《Zohar》（זהר）所說，節期的奠水禮也以「בוז יבוזו」一語為暗示。也就是說，在第二、第六和第七日的祭獻中，暗示了奠水禮，正如我們的賢者所說：「第二[日]經文說：『以及他們的奠祭』，等等。」

《Zohar》指出，住棚節的奠水禮暗示在 בוז 一字中：節期第二、第六和第七日的祭獻中都暗示了奠水禮，正如《塔木德》從那些經文的措辭中所推導的。

24 ושני וששי ושביעי הם אותיות בוז. והיינו משום שזהו ג"כ ע"ד ביזה הנ"ל להשקיט רשפי אש האהבה שבמזבח שהוא ע"י נסוך המים מהמעין כמ"ש ושאתם מים בששון¹²⁴ כו'

「第二」、「第六」和「第七」[ב (bet)、ו (vav)、ז (zayin)]這三個字母，合起來正是「掠奪」（בוז，boz）一詞。這是因為，這也屬於上文所說的「掠奪」之方式：藉著從泉源取水所作的奠祭，使祭壇上愛的熾烈火焰平息；正如經上所說：「你們要歡欣地汲水，等等。」

「二」、「六」和「七」所對應的字母是 bet、vav 和 zayin，合起來拼成「בוז」。水的奠祭是一種「掠奪」：從泉源汲取的水，使祭壇上燃燒的愛之火焰平息；這愛是靈魂熾烈的愛，而奠祭是在極大的喜悅中舉行的。

ולכן נסוך זה דוקא אחר עשיית [עשרת ימי תשובה] שהיא תגבורת האהבה בבחי' תשובה ועמך לא חפצתי¹²⁵ כו' ע"ד והנה רבקה יוצאת¹²⁶ כנ"ל.

因此，這項奠水祭特別是在十日悔悟回歸（תשובה，teshuvah）之後舉行；這十日正是愛在 תשובה 層面上增強之時，達到「除了你以外，我別無所求，等等」的境地；這正如上文所說的「看哪，利百加（רבקה）出來了」的情形。

這項奠水祭是在十日悔悟回歸之後舉行；那時，對 ה' 的愛藉著 תשובה 而增強，達到「除了你以外，我別無所求」的境地。這就是利百加「出來」的意涵：必須先有由下而上的提升。

25 ועי"ז אח"כ דוקא נמשך בחי' ותרד העינה ותמלא כדה¹²⁷ וכמש"ל [וכמה שכתוב לעיל] ולכן היה בזה שמחה רבה ועצומה כו'.

正是藉此，之後才引降「她下到泉邊，裝滿她的水瓶」這一層面／範疇（בחינה，bechinah），如上所述；因此，其中有極大而強烈的喜悅，等等。

悔悟回歸（תשובה，teshuvah）的日子升騰之後，隨之而來的便是引降：「她裝滿了水瓶。」這就是為什麼住棚節（סוכות，Sukkos）汲水時伴隨著如此極大的喜悅。

וגם כי זהו כמו בחי' הון ביתו ממש שהוא גנוז באותיות התורה שהרי לא נתפרש בתורה בפני' מצות

ניסוך המים

又因為這正如「祂家中的財富」本身那一層面，隱藏在妥拉的字母之中；因為妥拉並未明文寫出水的奠祭這項誡命（מצות，mitzvos），

喜悅的另一個原因是：水的奠祭如同「祂家中的財富」，是隱藏的珍寶，因為妥拉並未明文記載它。

רק שתז"ל [שחכמינו זכרונם לברכה] גילו לנו זה שהוא מרומז בתורה המ"ם ביום שני. והיו"ד ביום ששי.

והמ"ם בשביעי. וזהו הון ביתו הגנוז ומוטמן כו':

只是我們的聖賢向我們揭示，它暗示於妥拉之中：第二日的字母 מ，第六日的字母 י，以及第七日的字母 מ。這就是「祂家中的財富」，隱而埋藏著，等等。

聖賢們在經文中多出的字母裡發現了這個隱藏的暗示：第二日的一個 מ、第六日的一個 י、第七日的一個 מ，拼成水（מים，mayim）。一項隱藏在妥拉字母中的誡命，就是「祂家中的財富」，隱藏而珍藏起來。

第 7 節 · 26-31

詩篇第九十三篇與漫長的一日

26 ועכ"ז [ועם כל זה] יובן מ"ש נשאו נהרות קולם¹²⁸ ישאו נהרות דכים ופי' בזוהר פ' וארא (דף כ"ג ע"א)¹²⁹

אינון נהרות כמד"א [כמה דאת אמר] ונהר יוצא מעדן¹³⁰ וגו'

有了這一切，便可理解經文所說：「江河高舉了它們的聲音；江河將高舉它們的波濤（דכים，dochyam）。」《Zohar》（זהר）在瓦埃拉篇（第23a頁）解釋說：「這些就是江河，正如經上所說：『有一條河從伊甸流出，等等。』」

阿爾特雷貝現在解讀《詩篇》第93篇：「江河高舉了它們的聲音；江河將高舉它們的波濤。」《Zohar》指出，這些江河就是那條從伊甸流出的河。

והיינו בחי' בינה שע"י ההתבוננות בגדולת א"ס ב"ה נולד' רשפי אש האהבה לדבקה בה'. וזהו נשאו

נהרות קולם והוא ההעלאה מלמטה למעלה.

這就是理解（בינה，Binah）的層面；藉著沉思無限者（אין סוף，Ein Sof；願祂受頌讚）的偉大，便生出熾熱的愛之火焰，使人依附 ה'. 這就是「江河高舉了它們的聲音」：由下而上的提升。

江河就是理解：沉思 ה' 的偉大，會生出熾熱的愛以及依附祂的渴望。「江河高舉了它們的聲音」指的正是這種由下而上的提升。

וכן בתרגום קלהון בשירתא הרי קול זה הוא בחי' השיר שהוא העלאה כנודע מענין השיר שהלויים אומרים ואח"כ נמשך עי"ז המשכה מלמעלה למטה.

同樣，亞蘭文譯本（תרגום，Targum）[譯作]「它們的聲音在歌中」。這聲音就是歌唱的層面；歌唱是一種提升，正如人們所知，利未人所唱的歌也是如此。隨後，藉此又有由上而下的引流。

亞蘭文譯本將「它們的聲音」譯作「在歌中」。歌唱是一種提升，如同聖殿中利未人的歌唱；它也會帶來由上而下的引流，作為回應。

27 וכמשי"ל [וכמה שכתוב לעיל] שע"י והנה רבקה יצאת בבחי' העלאה עי"ז אח"כ ותרד העינה ותמלא כדה כנ"ל וכמ"ש אם ישים אליו לבו¹³¹ רוחו ונשמתו אליו יאסף.

正如上文所說，藉著「看哪，利百加（רבקה）出來了」這一提升的層面，隨後便有「她下到泉邊，裝滿她的水罐」，如上所述；又如經上所說：「若他將心專注於祂，祂的靈與氣息便會歸聚到他身上。」

利百加的情形也是如此：先有提升，然後才有引下。約伯的經文也以同樣方式解讀：人將心意歸向 ה'，祂的靈便會回應而歸聚到他身上。

וזהו ישאו נהרות דכים ותרגומו יקבלון נהרותא אגר שבחיהון שהשכר הוא ההמשכה מאוא"ס [מאור אין סוף] המלוכש בתורה חכים ולא בחכמה ידיעא שהיא למעלה מבחי' הבינה וההשגה.

這就是「眾河高舉它們的 דכים（dochyam，澄澈之物）」；其《塔古姆》譯文是：「眾河將領受它們讚美的酬報。」這酬報就是從無限之光（אור אין סוף，Or Ein Sof）引下的流注；願祂受頌讚。這光包裹在托拉之中，祂「有智慧，卻不是以可知的智慧」；這智慧高於理解（בינה，Binah）與領會的層面。

經文的後半句「眾河高舉它們的 דכים」，《塔古姆》譯作「眾河將領受它們讚美的酬報」。這酬報是包裹在托拉中的無限之光；祂「有智慧，卻不是以可知的智慧」，超越理解及一切領會。

והוא ע"ד השולח מעינים בנחלים. וכדפי' בזוהר פ' חוקת (דף קפ"א ע"א)¹³² ונק' דכים לשון צלילות ובהירות כמו מר דרור¹³³ ומתרגמינן מירא דכיא.¹³⁴

這正如「祂使泉源流入溪川」，也如《Zohar》（זהר）《Chukas篇》（חוקת）第181a頁所解釋的。它稱作「דכים」，此詞表示清澈明亮，正如「純正的沒藥」（מר דרור，mar deror），我們將它譯作[亞蘭語]「מירא דכיא（mira dachya）」。

這裡說的是滋養眾河的泉源。阿德莫爾·哈扎肯提出了「דכים」的幾種含義：首先是清澈明亮，因為亞蘭語譯文把「純正的沒藥」譯作「mira dachya」。

וזה מורה על הלכות התורה כמ"ש במ"א בענין מרדכי וכן הוא לי' [לשון] טהרה כמו על איל קמצא דכן¹³⁵ דהיינו המשכת ח"ע [חכמה עילאה] בתורה הוא לברר הטהור מן הטמא.¹³⁶

這表明托拉的律法，正如別處論及末底改（מרדכי）時所解釋的。它也有純潔之意，正如「至於 איל קמצא (ayil kamtza) [蝗蟲]，它是潔淨的（דכן，dachan）」；也就是說，將托拉中的智慧（חכמה，Chochmah）之至高層面引下來，正是為了分辨潔淨與不潔淨者。

這種清明指的是托拉的律法（如別處論及末底改時所解釋的；末底改的名字與「mira dachya」相關）。「dachan」也有潔淨之意，正如《米示拿》中提到某種蝗蟲是潔淨的：托拉的至高智慧能分辨潔淨與不潔淨。

28 ונקי' דכיין ומסאבין. וגם דכים דך ים היינו כד הנמשך מים החכ' [החכמה] כמ"ש ותמלא כדה¹³⁷ כו'.

它們被稱為[純潔與不潔]，即「דכיין ומסאבין」(dachyan u'mesaavin)。此外，「דכים」(dochyam) [即]「דך ים」(dach yam)，也就是一個從智慧（חכמה，Chochmah）之海（ים，yam）汲取而來的水罐（כד，kad）；正如經上所寫：「她裝滿了她的水罐，等等。」

「純潔與不潔」的亞蘭語說法是「דכיין ומסאבין」。另一種讀法是，「דכים」可拆讀為「דך ים」；這是將「水罐」（כד，kad）的字母倒轉，再接上「海」（ים，yam）：也就是從智慧之海汲取而來的水罐，正是利百加（רבקה）「她裝滿了她的水罐」一語所指。

וגם דכים לי' [לשון] עומק ושפלות כדפרש"י [כדפירש רש"י / כדפירוש רש"י] שהוא בחי' השוב ובטול שאחר הרצוא. וכתוב ואת דכא ושפל רוח¹³⁸ וכמ"ש במ"א ע"פ ונשב בגיא¹³⁹ כו'

此外，「דכים」(dochyam) 也有深邃與卑下之意，正如拉希（רש"י）所解釋的；這是奔馳之後歸返與自我消融（ביטול，bittul）的層面／範疇（בחינה，bechinah）。經上寫道：「並與心靈破碎、謙卑的人同在」；正如在別處解釋「我們曾住在山谷中，等等」這節經文時所說。

第三種解釋依據拉希的說法，指深邃與卑下：也就是靈魂朝向 ה' 奔馳之後的「歸返」與自我消融。以賽亞（ישעיהו）說，ה' 與受壓傷者（דכא，daka）及心靈謙卑的人同在。

וכמ"ש ג"כ אי זה בית¹⁴⁰ אשר תבנו לי¹⁴¹ כו' ואל זה אביט אל עני ונכה רוח כו'.

也如經上所寫：「你們能為我建造怎樣的殿宇，等等……但我要眷顧這樣的人：貧乏、心靈破碎的人，等等。」

以賽亞又說，沒有任何房屋能容納 ה'；然而，祂眷顧貧乏、心靈破碎的人。ה' 安居之處在於謙卑，而非宏偉。

29 והדר מפרש מהו מעלת השכר הזה מקולות מים רבים¹⁴² אדירים כו' אדיר במרום כו'. ופי' כמ"ש בפע"ח [בפרי עץ חיים] שער היוכ"פ [היום כפור / היום הכפורים] פ"ג [פרק ג'] כי יש קולות עליונים שמהן ניזונים או"א [אבא ואימא] כו' ע"ש.

接著，[經文]闡明這份獎賞的殊勝之處：「勝過眾多水聲的威勢……至高之處大有威嚴……」其解釋如《Pri Etz Chaim》（פרי עץ חיים）Sha'ar Yom HaKippurim 第三章所述：有一些至高的聲音，父與母（אבא ואמא，Abba v'Imma）由此得到滋養，等等；詳見該處。

下一節經文描述這份獎賞的殊勝：「勝過眾多水聲……至高之處的 ה' (Havayah) 大有威嚴。」《Pri Etz Chaim》教導說，有一些至高的「聲音」滋養父與母，也就是智慧（חכמה，Chochmah）與理解（בינה，Binah）這兩個智性形態。

ועמ"ש ע"פ וכל העם רואים את הקולות^{143, 144} כו' וזהו עדותיך נאמנו מאד¹⁴⁵ לביתך נאזה קודש. עד"מ בחכמה יבנה בית¹⁴⁶ דקאי על תיבות ואותיות התורה שנמשכו ונבנו ע"י ח"ע [חכמה עילאה].

另請參看對「全體百姓都看見了那些聲音，等等」這節經文的解釋。這也就是「你的見證極其可信；聖潔正與你的家相稱」；以「房屋憑智慧建造」為喻，[即]指《妥拉》的詞語與字母，它們是藉著至高的智慧（חכמה）引降並建構而成的。

阿德莫爾哈扎肯（אדמו"ר הזקן）也指向他對西奈山「全體百姓都看見了那些聲音」的解釋。「你的見證極其可信；聖潔正與你的家相稱」：這裡的「家」同樣指《妥拉》的詞語與字母，它們由至高的智慧建構而成。

30 ועדותיך נאמנו. עדות לשון דעת היא כמ"ש ובדעת חדרים ימלאו¹⁴⁷ כל הון יקר¹⁴⁸ הנק' הון ביתו.

「你的見證信實可靠」：「見證」是認知（דעת，Daas）的表達，正如經上所說：「憑著認知，各房間充滿一切珍貴財富」；這稱為「祂家中的財富」。

「見證」（עדות，eidus）一詞與認知（דעת，Daas）相關；認知使各房間充滿「一切珍貴財富」，也就是「祂家中的財富」。

וזהו לביתך נאזה קדש.¹⁴⁹ שהוא המשכה מבחי' קדש העליון אור א"ס ב"ה. ה' לאורך ימים הוא כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] על אלף השביעי יום שכולו ארוך.¹⁵⁰

這就是「聖潔配得你的居所」：這是從至高聖潔的層面——無限之光（אור אין סוף，Or Ein Sof），願祂受頌讚——引下的流注。「ה' (Havayah) 啊，歲月綿長」，正如我們的賢者談到第七個千年時所說：「一個全然漫長的日子。」

「聖潔配得你的居所」意指，Torah將至高聖潔、無限之光引下。經文以「歲月綿長」作結；賢者將此解作第七個千年，即「一個全然漫長的日子」。

31 והענין הוא כי פי' כולו ארוך היינו שגם בתחלתו הוא ארוך. ולכאורה אין לשון אריכות נופל רק בסיום וסוף ולא בתחלה. ואיך כולו ארוך גם בתחלתו.

事情是這樣的：「全然長久」的意思是，甚至在起始處也長久。然而，乍看之下，「長」一詞似乎只適用於結尾、末端，而不適用於開端；那麼，為何說它「全然長久」，甚至在起始處也如此呢？

問題在於：「長」通常是描述某事延伸至末端的情形；那麼，日怎能在起始處便是長的呢？

אך הכוונה שיהיה גילוי אור א"ס ב"ה המלוּבש בסתר עליון שנק' אריך אנפין כמ"ש ארך אפים¹⁵¹ כו'.

但其意是，願祂受頌讚的無限之光（אור אין סוף，Or Ein Sof），即包裹於稱為長面相（אריך אנפין，Arich Anpin）的至高隱密層面之中者，將會顯現；正如經上所說：「長久忍耐（ארך אפים，erech apayim），等等。」

答案是，在未來，隱藏於長面相之中的無限之光將會顯現。長面相（אריך אנפין）意為「長面」，是冠冕（כתר，Keser）的外在層面，位於 Atik Yomin 之下。「長面」與「長久忍耐」（erech apayim）一語相關。

ונק' אריך אנפין היינו שיכול לימשך גם למטה בעשי' [בעשיה] כי קמיה ית' שוה ומשוה רוחניות וגשמיות

它稱為長面相，意思是它也能被引降至下方，甚至進入行動界（עשיה，Asiyah）；因為在祂面前（願祂受頌讚），精神與物質同等，祂也使兩者同等。

它稱為「長」，是因為它能一直延伸至下方，進入物質世界：在祂面前，精神與物質同等。

ולכן יהיה הגילוי למטה ביחו"ת [ביחודא תתאה] כמו ביחו"ע [ביחודא עילאה] (ועמ"ש ע"פ ועתה יגדל¹⁵² נא כו' כאשר דברת לאמר¹⁵³ ה' ארך אפים כו')

因此，下方下層合一（יחודא תתאה，yichuda tata'ah）中的顯現，將如同上層合一（יחודא עילאה，yichuda ila'ah）中的顯現一樣。（另見《Likkutei Torah》中對經文「如今，求你使[力量]增大，等等；正如你所說：『ה'（Havayah）長久忍耐，等等。』」的解釋。）

因此，未來 ה' 將在下方、於下層合一中顯現，如同祂在上方、於上層合一中顯現一樣。阿爾特雷貝（אדמו"ר）指的是他在《Likkutei Torah》中一篇 maamar，該篇論及 Moshe 的祈禱，並引述「長久忍耐」。

וע"כ כולו ארוך בתחלה כמו בסוף שהוא גילוי בחי' שאין לו תחלה ואין לו תכלה ועד"ז הוא מארז"ל
[מאמר רבותינו זכרונם לברכה] כסא דמלכא משיחא¹⁵⁴ מחזיק רכ"א לוגין שאין לו פי' ע"פ פשוטו כלל מהו
ענין רכ"א לוגין דוקא.

因此，整體皆長，起始處如同末端一樣；因為這是無始無終的層面顯現。與此相仿，眾賢者有言：
「君王 משיח (Moshiach) 的酒杯可盛二百二十一個古代容量單位（לוגין，lugin）。」若按字面義理
解，這句話全然無從解釋：為何偏偏是二百二十一個容量單位？

一個無始無終的層面，在起始處與終結處同樣是「長」的。同一理念也解釋了眾賢者所說， משיח 的杯可盛二百
二十一個 lugin；若按字面理解，這個數目並不合理。

אלא הכוונה שהכוס הוא הכלי לגילוי אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה ויהיה הגילוי בו מבחי' ארך אפים כו'
כנ"ל:

而其意是，這杯是願祂受頌讚的無限之光（אור אין סוף）顯現的器皿；其中的顯現將來自「長久忍耐」
等層面，如上所述。

這杯是無限之光顯現的器皿；所顯現的光來自「長久」之層面：erech（ארך，字母 aleph、reish、kaf）的數值
為二百二十一。

在事奉中的實踐

人在 Shema（שמע）祈禱中喚起對 ה' 的愛，明白沒有別的事物能使這愛滿足之後，還應當知道，妥拉的話語與
誠命本身就是 ה' 珍貴的寶藏。人應當熱切而喜悅地領受它們，並藉著愛與敬畏（אהבה ויראה，ahavah v'yirah）
以及承擔服從 ה' 之軛（קבלת עול，kabbalas ol），淨化自己的動物性靈魂；正是這種上升，將 ה' 的本質引降到
世界之中。

討論問題

1. 為什麼即使伊甸園的顯現也不能滿足靈魂的愛，而一項物質性的誠命卻能？
2. אלקים的遮蔽，如何使 ה' 的喜悅成為可能？
3. 利百加的名字，以及一隊受軛的牛，對淨化情感有什麼教導？
4. 為什麼泉源看起來比河流小？這對親近 ה' 有什麼教導？
5. 妥拉與誠命所帶來的喜悅，在什麼意義上是對 ה' 寶藏的「掠取」？

註記

第 1 段

1 מים רבים

註釋記錄，這篇論述另有米特勒雷貝（אדמו"ר האמצעי）的謄本，刊於《Sefer HaMaamarim》（ספר המאמרים）5569；這是同一篇論述的平行文本。

KEHOT 註記

הנחת כ"ק אדה"א בסה"מ תקס"ט ע' א. (באחד מהכת"י נרשם "תורה הנאמרה שבת שלפני פורים על חתונת נכדו תקסטי"ת". ובאוה"ת יתרו ע' תתיד מצויין "עיין בהביאור ע"פ מים רבים לא יוכלו כו' (דחתונת ב"ד ר' בער) ". ראה לעיל בציונים לכ"ק אדמו"ר ז"ע. לכללות מאמר זה ראה ד"ה זה ש"פ תולדות תשי"ז לכ"ק אדמו"ר ז"ע (נדפס בסה"מ מלוקט ח"א).

2 מים רבים

在《Song of Songs》中，戀人告訴她所愛的人，愛情不能被洪水熄滅，也不能用財富買得：「眾水不能熄滅愛情，江河也不能沖去它；若有人拿他全家的財富來換取愛情，人們就會極其藐視他。」本篇論述（מאמר，maamar）將後半句作另一種解讀：「人」是 ה'，祂要賜出自己家中的財富；而「如同戰利品般被急切奪取」（בוז יבוזו לו，boz yavuzu lo）正是 בוז יבוזו לו 的意思（第12–20段）。

Song of Songs 8:7: שיר השירים ח' ז'

מים רבים לא יוכלו לכבות את־האהבה ונהרות לא יִשְׁטְפוּהָ אִם־יִתֵּן אִישׁ אֶת־כָּל־יְהוֹן בֵּיתוֹ בְּאֶהֱבָה בּוֹז יִבוֹזוּ לוֹ:

Many waters cannot quench love, Neither can the floods drown it; If a man would give all the substance of his house for love, He would utterly be contemned.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

שה"ש ח, ז.

3 והנה הנהרות נמשכים מן המעינות

註釋在此處提示，參見該處對河流與泉源之別的說明；這正是本篇論述立論所依據的區別。

KEHOT 註記

ההפרש בין נהר למעינות — ראה אוה"ת שה"ש כרך ב ע' תנה.

4 השולח מעינים

「祂使泉源湧入溪流」：在 Psalm 104 中，詩人讚美 ה'是創造者，祂使泉源湧入滋潤大地的溪流。引用此句，是為了說明河流與溪流的水源來自泉源。

Psalms 104:10: תהילים ק"ד י'

KEHOT 註記

תהלים קד, י.

5 הוי כל צמא לכו למים

「喂，凡口渴的人，都來到水邊。」賢者將此處的「水」解作妥拉；這節經文為妥拉如水的比喻提供了根據。

Isaiah 55:1: ישעיהו נ"ה:א'

הוי כָּל־צִמָּא לכו לַמַּיִם וְאִישׁ אֶינִילוֹ קָסָף לכו שִׁקְרוּ וְאָכְלוּ וּלְכוּ שִׁקְרוּ בְּלֹא־קָסָף וּבְלֹא מִחֵיר יֵין וְחֶלֶב:

Ho, every one that thirsteth, come ye for water, And he that hath no money; Come ye, buy, and eat; Yea, come, buy wine and milk Without money and without price.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

ישע"י נה, א.

6 חכים ולא בחכמה ידיעא

此處文字引自 Tikkunei Zohar, Patach Eliyahu · 17b:3–4；下列列出相關段落。

תקוני זוהר י"ז:3–4 Tikkunei Zohar, Patach Eliyahu · 17b:3–4
ב:ג-ד'

אנת חכים ולא בחכמה ידיעא. אנת הוא מבין ולא מבינה ידיעא. לית לך אתר ידיעא אלא לאשתמודעא תוקפך וחילך לבני נשא. ולאחזאה לון איך אתנהיג עלמא בדינא וברחמי דאינון צדק ומשפט כפום עובדיהון דבני נשא. דין איהו גבורה. משפט עמודא דאמצעייתא. צדק מלכותא קדישא. מאזני צדק *תרין סמכי קשוט. הין צדק אות ברית. כלא לאחזאה איך אתנהיג עלמא.

Constantinople, 1740 (CC-BY-NC)

KEHOT 註記

ת"ז בהקדמה (פתח אליהו).

7 חכים ולא בחכמה ידיעא

引自《Tikkunei Zohar》（תיקוני זהר）引言中的以利亞（תיקוני זוהר）祈禱文：「祂有智慧，卻不是以可知的智慧。」此處用來描述妥拉隱藏的「泉源」層面。

תקוני זוהר י"ז:3–4 Tikkunei Zohar 17b:3–4
ב:ג-ד'

אנת חכים ולא בחכמה ידיעא. אנת הוא מבין ולא מבינה ידיעא. לית לך אתר ידיעא אלא לאשתמודעא תוקפך וחילך לבני נשא. ולאחזאה לון איך אתנהיג עלמא בדינא וברחמי דאינון צדק ומשפט כפום עובדיהון דבני נשא. דין איהו גבורה. משפט עמודא דאמצעייתא. צדק מלכותא קדישא. מאזני צדק *תרין סמכי קשוט. הין צדק אות ברית. כלא לאחזאה איך אתנהיג עלמא.

Constantinople, 1740 (CC-BY-NC)

8 ונהר יוצא מעדן

「有一條河從伊甸流出，灌溉園子，並從那裡分流。」阿爾特雷貝將此解作流入伊甸園（גן עדן，Gan Eden）的顯現，並由那裡分流至每一個靈魂。

בראשית ב':10 Genesis 2:10

וְנָהָר יֵצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת־הָגֶן וּמִשָּׁם יִפָּרֵד וְהָיָה לָאָרְבָּעָה רָאשִׁים:

And a river went out of Eden to water the garden; and from thence it was parted, and became four heads.

第 3 段

- 17 利百加（רבקה）汲水，乃是藉著實際履行誠命（מצוות，mitzvot）而引下泉源顯現的典範。

Genesis 24:16 ט"ז כ"ד: בראשית

וְהַנְעֹרָה טַבַּת מְרָאָה מְאֹד בְּתוּלָה וְאִישׁ לֹא יָדָעָה וְתָרַד הָעֵינָה וְתָמְלָא כְּדָה וְתָעַל:

And the damsel was very fair to look upon, a virgin, neither had any man known her; and she went down to the fountain, and filled her pitcher, and came up.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

18 לוייתן זה יצרת

「你所造的這利維坦，是為了與之嬉戲」（לשחק בו，lesachek bo）：詩篇作者描寫海洋，利維坦在其中嬉戲（直譯為「在其中嬉戲」）；眾賢者則將其解讀為「與利維坦嬉戲」（Avodah Zarah 3b）。「嬉戲」一詞與以撒（יצחק）之名同根，而以撒之名意為「笑」；這指向未來屬於「笑」的喜悅。

Psalms 104:26 כ"ד כ"ד: תהלים

שָׁם אֲנִיּוֹת יִהְיוּ לְלִיָּתָן וְהַיָּצִחַת לְשִׁחַק בּוֹ:

There go the ships; There is leviathan, whom Thou hast formed to sport therein.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

תהלים קד, כו.

第 4 段

19 יצחק הוא לשון עתיד

平行文本另補充了理由：「因為字母 yud 用於未來式」；也就是說，Yitzchak 名字開頭的 yud 標示未來式。

KEHOT 註記

”כי הי״ד משמש על להבא ” סה״מ תקס״ט ע׳ ב. ראה שיחת מוצאי ש״פ חיי שרה ה׳תשל״ח סמ״א (בקונטרסים חורף ה׳תשל״ח ע׳ 95).

20 כי שמש ומגן הו״י אלקים

「因為（Havayah）和 אלקים 是日頭和盾牌。」詩篇作者顯然是在讚頌 ה׳，說祂是賜予光明的太陽，也是保護人的盾牌。這篇 maamar 將「盾牌」解作覆在太陽外面的鞘：ה׳是太陽，אלקים 是覆在它上面的遮蔽物。

Psalms 84:12 י"ב פ"ד: תהלים

כִּי שֶׁמֶשׁ וּמִגָּן ה' אֱלֹקִים יִתֵּן וְכִבּוֹד יִתֵּן ה' לֹא יִמְנַע טוֹב לְהֵלְכִים בְּתַמִּים:

For the L-RD G-d is a sun and a shield; the L-RD giveth grace and glory; No good thing will He withhold from them that walk uprightly.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

תהלים פד, יב. ראה שער היחודה פ"ד ואילך.

21 כמ״ש במ״א ע״פ והבדילה הפרכת

那篇 maamar 解釋流溢界與創造界之間的帷幕（parsa）：它好比聖殿門上為了遮掩而懸掛的帷幕，使流溢界之光唯有透過屏障才能透出；因此，到達創造界的是衍生之光，受造物

…מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה וגו׳

也就以分離的「有」而存在。這更詳盡地說明了本段提到的屏障和帷幕。

KEHOT 註記

לעיל יב, ג.

22 ק״ך צירופי אלקים

KEHOT 的註記指出，Etz Chaim 對此有進一步解說。

KEHOT 註記

ע״ח שערי הזיווגים שט״ו פ״ו. שער השמות שמ״ד פ״א.

23 ק״ך צירופי אלקים

阿里扎爾（האריז״ל）的《Etz Chaim》（עץ חיים）（依據 Kehot 註，見配對（זיווגים，zivugim）之門，sha'ar 15, chapter 6）論述 אלקים 的 120 種組合。

Sefer Etz Chaim 15:6 עץ חיים ט״ו:6

… והנה הם נחלקים לד' בחי' וזהו ענין הפסוק אורך היריעה ל' באמה ורוחב ארבעה באמה שהם ק״ך צירופי אלקים הנחלקים לד' פעמים ל' והנה זה ענין בוכ״ו הנזכר פ' פקודי רס״א שהוא ענין חילוף אהי״ה באבג״ד כי הנה שם אהי״ה הוא בפנים שלה ושם בוכ״ו הוא באחוריים שלה כי הנה הוא גימטריא ד״ל שהם בחי' האחוריים האלו שהם ד״פ ל' צירופי אלקים. והנה משה רע״ה היה כלול ק״ך צירופים אלו ע״ד הגי״ל הם ד' שמות אלקים גימטריא מש״ה עם הכולל וכל אלקים מאלו ד' הכולל שלשים צירופים והרי ארבעתן …

Sefer Etz Chaim (Public Domain)

24 ק״ך צירופי אלקים

《Sha'ar HaShemos》（שער השמות）（《Etz Chaim》）（עץ חיים）（Etz Chaim 1）也被 Kehot 註引用，作為 אלקים 的 120 種組合的出處。

Sefer Etz Chaim 44:2 ב'2:44 עץ חיים מ״ד:2

והנה עתה נבאר פרטיות זעיר ונוקבא דאצילות ואחר כך נבאר שאר עולמות אבי״ע הנה זעיר אנפין שבאצילות יש בו י' ספירות פרטיות ובכל אחד יש בו ג' בחי' כלים חיצוני ופנימי הרי הם ל' כלים י' פנימית תוך י' אמצעית תוך י' חיצונית ובתוכם בחי' חיות העצמות שהם הנשמה שלהם ונתחלק לנרנח״י והנפש מתלבשת בנה״י דא״א בבחי' החיצונית בתוך י״ס דכלים הנקרא אחור והרוח מתלבשת בנה״י דא״א האמצעיים תוך הי״ס דכלים אמצעים והנשמה מתלבשת בנה״י דא״א הפנימיים תוך י״ס דכלים פנימיים ובתוכם נשמה לנשמה היא חיה ובתוכם היא יחידה …

Sefer Etz Chaim (Public Domain)

25 להיות עובד אלקים דהיינו לעבוד ולתקן

Tzemach Tzedek 在《Or HaTorah》〈Balak〉中引用了這段關於靈魂降世、成為「事奉 אלקים 的人」的話。

KEHOT 註記

באוה״ת בלק ע׳ איכ מצידן לכאן.

26 אשר ברא אלקים לעשות

「אלקים所創造、為要成就的」：這是創造的六日結束時那節經文。

Genesis 2:3 א'3:2 בראשית

וַיִּבְרָךְ אֱלֹקִים אֶת-יּוֹם וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ כִּי בּוֹ שָׁבַת מְקַל-מְלָאכְתּוֹ אֲשֶׁר-בָּרָא אֱלֹקִים לַעֲשׂוֹת:

And G-d blessed the seventh day, and hallowed it; because that in it He rested from all His work which G-d in creating had made.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

27 ברא אלקים לעשות . . לתקן

KEHOT 對這些文字所列的出處指引（註記見下方）。

KEHOT 註記

ראה פירש"י לב"ר פ' יא, ו.

28 ההסתר הנמשך משם אלקים והוא ע"י בטול היש לאין

Alter Rebbe在該處解釋，從「有」提升至「無」，逆著世界層層下延的次序而行，是最大的奇蹟；這只見於猶太民族——「渴慕之地」。這支持了「使有自我消融才是真正新奇之事」這一論點。

KEHOT 註記

ראה לקמן נד, ב. לקו"ת אמור לו, א. פנחס עז, ג. שה"ש סז, ב. אה"ת בא ע' רנה ובכ"מ.

29 אלקים (שה) 在撒拉 (יצחק) 出生時所說的話：「撒拉 (Elokim) 為我成就了歡笑。」阿爾特雷貝 (אדמו"ר הזקן) 將 אלקים 解讀為喜悅的根源。

בראשית כ"א:6 Genesis 21:6

ותאמר שרה צחק עשה לי אלקים כליהשמע וצחקלי:

And Sarah said: 'G-d hath made laughter for me; every one that heareth will laugh on account of me.'

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

30 שהוא מדבר חדש

該處提出這個比喻：若要使君王傾聽平民的請求，就把他年幼的兒子帶來陪他玩，或帶來會說話的鳥之類的新奇事物，因為王宮中並不缺少其他任何東西。這說明了為何只有新奇之事能引起喜悅。

KEHOT 註記

ראה לקו"ת במדבר כ, א.

第 5 段

31 וירא אלקים את כל אשר עשה

「看見祂所造的一切；看哪，都極其美好」：這句話是在創造完成時說的，表明喜悅是在工作結束時才來到。

בראשית א'ל"א Genesis 1:31

וירא אלקים את כל אשר עשה והנה טוב מאד ויהי ערב ויהי בקר יום הששי:

And G-d saw every thing that He had made, and, behold, it was very good. And there was evening and there was morning, the sixth day.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

בראשית א, לא.

32 ויכולו השמים

「天地就都完成了」：指工作的完成。

בראשית ב'א' Genesis 2:1

ויקלו השמים והארץ וכל צבאם:

And the heaven and the earth were finished, and all the host of them.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

33 ותחדש פני אדמה

「你使地面更新」：在詩篇中，這句話指創造主的靈使生命更新；此處則解作精煉工作結束時的更新。

Psalms 104:30 תהילים ק"ד:ל"א

תשלח ריחך ובראון ותחדש פני אדמה:

Thou sendest forth Thy spirit, they are created; and Thou renewest the face of the earth.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

תהלים קד, ל.

34 ישמח ה' במעשיו

「必因祂的作為而歡欣」：詩篇作者以此作為讚頌創造的結語；此處則解作精煉工作完成時所顯露的未來歡欣與喜悅。

Psalms 104:31 תהילים ק"ד:ל"א

יהי כבוד ה' לעולם ישמח ה' במעשיו:

May the glory of the L-RD endure for ever; let the L-RD rejoice in His works!

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

תהלים קד, לא.

第 6 段

35 והנה יצחק מצחק

此處文字引自 Genesis 26:20；下方列出相關段落。

בראשית כ"ו:20 Genesis 26:20

ויריבו רעי גרר עם רעי יצחק לאמר לנו המים ויקרא שם הבאר עשק כי התעשקו עמו:

And the herdmen of Gerar strove with Isaac's herdmen, saying: 'The water is ours.' And he called the name of the well Esek; because they contended with him.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

בראשית כו, כ.

36 「看哪，以撒 (יצחק) 正與妻子利百加 (רבקה) 嬉戲。」應理解為：以撒的喜悅藉著利百加而流露出來。

בראשית כ"ח:8 Genesis 26:8

ויהי כי ארכוֹלו שם הימים וישקף אבימלך מלך פלשתים בעד החלון וירא והנה יצחק מצחק את רבקה אשתו:

And it came to pass, when he had been there a long time, that Abimelech king of the Philistines looked out at a window, and saw, and, behold, Isaac was sporting with Rebekah his wife.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

37 הנשמה עצמה א"צ תיקון

Tanya第37章說明，Moshiach 時代 (Moshiach) 的圓滿取決於我們此刻的行為：每一項 מצוה (mitzvah, 誡命) 都把

קליפת נוגה (kelipas nogah, 光輝之殼) 引入原先處於「光輝之殼」之下的物質事物。這支持了本段的要點：轉化黑暗的工作在於動物性靈魂與物質世界，而不在於靈魂本身。

תניא, חלק ראשון; ליקוטי אמריים 37:18 Tanya, Likkutei Amarim
ל"ז:ר"ח

וקמו שכתוב [בעץ חיים שער כ"ו], כי הנשמה עצמה אינה צריכה
תיקון כלל כו', ולא הוצרכה להתלבש בעולם הזה וכו', רק להמשיך אור
לתקנת כו', והוא ממש דוגמת סוד גלות השכינה, לברך ניצוצין וכו'.

Kehot Publication Society (CC-BY-NC)

KEHOT 註記

תניא פל"ז (מע"ח שער כו).

38

פני שור

在以西結 (Chayos, חיות) 的異象中，每一個活物 (חיות) 都有人的臉、獅子的臉、牛的臉和鷹的臉。動物性靈魂 (nefesh habehamis, נפש הבהמית) 根源於牛的臉。

יחזקאל א':י"ז Ezekiel 1:10

ודמות פניהם פני אדם ופני אריה אלהיהם ופני אדם ופני שור
מהשואל לארבעתם ופני שור לארבעתם:

As for the likeness of their faces, they had the face of a man;
and they four had the face of a lion on the right side; and
they four had the face of an ox on the left side; they four had
also the face of an eagle.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

第 7 段

39

רבקות של שלש בקר

米示拿 (Mishnah, משנה) 論及安息日 (Shabbos, שבת) 在井周圍設置板片時，允許板片之間留有空隙，寬度可達兩個「רבקה (rivkos)」——每組各由三頭牛組成；「רבקה (rivkah)」指一組套在同一軛上的牛。阿德莫爾哈扎肯 (Alter Rebbe, אדמו"ר הזקן) 由此引申出利百加 (Rivkah, רבקה) 這個名字的含義：數頭牲畜束合為一體。

עירובין י"ז ב:י"ז-י"ח Eruvin 17b:17-18

גובהן עשרה טפחים, ורוחבן ששה ועוביין כל ששה. וביניהן כמלא
שתי רבקות של שלש בקר, דברי רבי מאיר. רבי יהודה אומר:
של ארבע, קשורות ולא מותרות, אחת נכנסת ואחת יוצאת.

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC)

KEHOT 註記

עירובין יז, ב. ראה אוה"ת פ' קרח ע' תשטו. בלקו"ת שה"ש יג, א, לז, ד
מציין לכאן.

第 8 段

40

האבות הן הן המרכבה

那裡描述列祖「就是戰車」，說他們是從理解 (Binah, בינה) 而出的超然活物 (慈愛、克制、美與和諧)，而王權則像無生命者一樣獨立在外。這說明了為何大衛代表王權，是在三者之外增添的第四條腿。

KEHOT 註記

נסמן לעיל ד, ג.

41

ארז"ל האבות הן הן המרכבה

「列祖本身就是戰車」：他們完全消融於 ה' 的旨意之中，正如戰車完全順從乘坐者一般。

בראשית רבה מ"ז:ז:6 Bereshit Rabbah 47:6

ויכל לדבר אתו - תני, הנפטר מחבירו בין גדול בין קטן, צריך ליטול
ממנו רשות. ממי את למד? מאברהם. פעם אחת היה אברהם מדבר עם
הקב"ה, באו מלאכי השרת לדבר עמו. אמר להן: נפטר מן השכינה,
שהיא גדולה מכך תחלה, אחר כך אני מדבר עמכם. כיון שדבר עם
הקדוש ברוך הוא כל צרכו, אמר לפניו: רבון העולמים! צריך אני
לדבר. אמר לו: הפטר בשלום, הו"ד: ויעל אלקים מעל אברהם. אמר
ריש לקיש: האבות הן הן המרכבה, שנא': ויעל אלקים מעל אברהם.
ויעל מעליו אלקים. (בראשית כה) והנה ה' נצב עליו:

"He concluded speaking with him, and G-d ascended from
upon Abraham" (Genesis 17:22). It is taught: One who de-
parts from another person, whether of greater or lesser
stature, must take his leave from him. From whom do you
derive this? From Abraham. On one occasion, Abraham was
speaking with the Holy One blessed be He, when the minis-
tering angels came to speak with him. He said to them: 'Let
me first take my leave from the Divine Presence, which is of
greater stature than you, then I will speak with ...

Daat Bereshit Rabbah (Public Domain) • The Sefaria Midrash Rabbah, 2022
(CC-BY)

42

חבורות אשה אל אחותה

在以西結的異象中，活物的翅膀「彼此相連」。這種連結是牠們承載的力量來源。

יחזקאל א':ט"ז Ezekiel 1:9

הקרת אשה אל אחותה כנפיהם לא יפסו בלקתן איש אל עבר פניו
ילכו:

their wings were joined one to another; they turned not when
they went; they went every one straight forward.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

יחזקאל א, ט.

43

שירדה פלאים

「她竟奇異地降下」：〈哀歌〉以此描述耶路撒冷令人震驚的淪落。這篇論述以此語形容靈魂下降到身體中；這會引發對它的憐憫。

איכה א':ט"ט Lamentations 1:9

טמאתה בשוליה לא זכרה אחריתה ותרד פלאים אין מנחם לה ראה ה'
את עניי כי הגדיל אויב:

Her filthiness was in her skirts, She was not mindful of her
end; Therefore is she come down wonderfully, She hath no
comforter. 'Behold, O L-RD, My affliction, For the enemy
hath magnified himself.'

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

44

והנה רבקה יוצאת

「看哪，利百加 (רבקה) 出來了」：亞伯拉罕 (אברהם) 的僕人剛禱告完，她就出來到井旁。此處可解作動物性靈魂從光

輝之殼 (קליפת נוגה, kelipas nogah) 出來。

בראשית כ"ד:ט"ו Genesis 24:15

וַיְהִי־הוּא שָׁרָם כִּלְה לְדַבֵּר וְהִנֵּה רִבְקָה יֹצֵאת אֲשֶׁר יִלְדָה לְבֶתְוָאֵל בֶּן־מִלְכָּה אִשֶּׁת נָחוֹר אָחִי אֲבִרָהָם וְכָדָה עַל־שִׁכְמָהּ:

And it came to pass, before he had done speaking, that, behold, Rebekah came out, who was born to Bethuel the son of Milcah, the wife of Nahor, Abraham's brother, with her pitcher upon her shoulder.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

45 יצחק מצחק את רבקה אשתו

以撒 (יצחק) 「與他的妻子利百加嬉戲」：以撒的喜悅是透過利百加而來的。

בראשית כ"ח:ח Genesis 26:8

וַיְהִי כִּי אָרְכִילוּ שָׁם הַיָּמִים וַיִּשְׁקֶף אֲבִימֶלֶךְ מֶלֶךְ פְּלִשְׁתִּים בְּעַד הַחֲלוֹן וַיֵּרָא וְהִנֵּה יִצְחָק מִצְחָק אֶת רִבְקָה אִשְׁתּוֹ:

And it came to pass, when he had been there a long time, that Abimelech king of the Philistines looked out at a window, and saw, and, behold, Isaac was sporting with Rebekah his wife.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

46 (שהוא בחי' בירור דשם ב"ן . . התכללות כו')

註記指出，這段關於 ב"ן 之名與動物性靈魂的括號補充說明，見於 Sefer HaMaamarim 5569。

KEHOT 註記

ראה הג"ה זו בסה"מ תקס"ט ע' צ.

47 ותרד העינה ותמלא כדה

利百加在泉源汲滿她的水罐：上升之後隨之而來的引下。

בראשית כ"ד:ט"ו Genesis 24:16

וַתֵּצֵא מִבְּרֵית מִרְיָם מֵאֵד בְּתוּלָה וְאִישׁ לֹא יָדָעָה וַתֵּרֶד הָעֵינָה וַתְּמַלֵּא כֶּדָה וַתַּעַל:

And the damsel was very fair to look upon, a virgin, neither had any man known her; and she went down to the fountain, and filled her pitcher, and came up.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

48 Kehot 的註記指出，這些文字見於 Exodus 26:3。

שמות כ"ו:ג Exodus 26:3

חֲמֵשׁ הַיָּרִיעֹת תְּהַיִּין חִבְרַת אִשָּׁה אֶל־אַחֲתָהּ וְחֲמֵשׁ יָרִיעֹת חִבְרַת אִשָּׁה אֶל־אַחֲתָהּ:

Five curtains shall be coupled together one to another; and the other five curtains shall be coupled one to another.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

49 אשר אנכי מצוך

「我 (אנכי, Anochi) 今日吩咐你的這些話，要存記在你心上。」顯然，說話者是摩西 (משה)，而「我」指的是摩西；這篇論述 (מאמר, maamar) 將 אנכי 解讀為 ה' 自身的「我」，也就是祂的本質，藉著誡命 (מצוות, mitzvos) 引下。

דברים ו':ו' Deuteronomy 6:6

וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אֲנִי מְצַוְךָ הַיּוֹם עַל־לִבְךָ:

...מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה וגו'

And these words, which I command thee this day, shall be upon thy heart;

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

第 9 段

50 הנה אנכי נצב על עין המים

以利以謝 (אליעזר)，亞伯拉罕 (אברהם) 的僕人，向利百加 (רבקה) 的家人講述他如何在井旁祈禱：「看哪，我站在水泉旁。」顯然，「我」指的是以利以謝；這篇論述 (מאמר, maamar) 則把「我」 (אנכי, Anochi) 解讀為臨在泉旁的 ה' 的本質。

בראשית כ"ד:מ"ג Genesis 24:43

הִנֵּה אֲנִי נֹצֵב עַל־עֵינֵי הַמַּיִם וְהִנֵּה הַעֲלָמָה הַיָּצֵאת לְשָׂאֵב וְאֶמְרָתִי אֵלֶיהָ הַשְׁקִינִינָא מַעַט־מַיִם מִכֶּדֶד:

behold, I stand by the fountain of water; and let it come to pass, that the maiden that cometh forth to draw, to whom I shall say: Give me, I pray thee, a little water from thy pitcher to drink;

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

בראשית כד, מג.

51 ע"פ וספרתם לכם

類似的討論見《Likutei Torah》Bamidbar 中以「你們要為自己計算」 (U'sefartem lachem, וספרתם לכם) 起首的 maamar，內容是從 Pesach 的大麥供物到 Shavuot 的麥餅，如何數算俄梅珥 (עומר, Omer)。

KEHOT 註記

ראה לקו"ת פ' במדבר ד"ה זה.

52 וע"פ זכור את יום השבת

註釋暫且推測，這裡或許指《Torah Ohr》的 Yisro 篇。該段解釋，天界活物 (חיות, Chayos) 因自我消融於王座，猶如馬對騎者，因此承載王座；然而，它們仍能將王座載至王座單憑自身無法抵達之處，正如列祖是「戰車」。這與淨化後的動物性靈魂能提升高於自身之物的觀念相呼應。

KEHOT 註記

אולי הכוונה ללקמן עא, ב.

53 כלום יצה"ר יש בנייהם

Kehot 對這些文字所列的出處指引 (註記見下方)。

KEHOT 註記

ראה שבת פט, רע"א.

54 כלום יצה"ר יש בנייהם

摩西 (משה) 上去領受妥拉時，天使們提出異議；他回答說，妥拉的誡命並不適用於他們，並問道：「你們中間有邪惡傾向嗎？」

שבת פ"ט א'א:1 Shabbat 89a:1

עבֹדָה זָרָה? שׁוּב: מָה כְּתִיב בָּהּ? "זָכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ" — כְּלוּם אַתָּם עוֹשִׂים מִלְּאָכָה, שְׂאֵתָם צְרִיכִין שָׁבוֹת? שׁוּב: מָה כְּתִיב בָּהּ? "לֹא תֵשֵׂא — מִשָּׂא יִמְתֵּן יֵשׁ בִּינִיכֶם? שׁוּב: מָה כְּתִיב בָּהּ? "כִּבֵּד אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמְךָ" — אָב וְאִם יֵשׁ לָכֶם? שׁוּב: מָה כְּתִיב בָּהּ? "לֹא תִרְצָח", "לֹא תִנְאַף", "לֹא תִגְנוֹב". כִּנָּאָה יֵשׁ בִּינִיכֶם? יִצָּר הָרַע יֵשׁ בִּינִיכֶם? מִיָּד

הודו לו לַהֲקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁנֶּאֱמַר: "ה' אֲדֹנָינוּ מִה אֲדִיר שְׁמֶךָ וגו'",
וְאֵילּוּ "תָּנָה הוֹדֶךְ עַל הַשְּׁמַיִם" לֹא כְתִיב.

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC)

55 וְנָהָר יוֹצֵא מֵעֵדֶן לַהֲשָׁקוֹת אֶת הַגֶּן
| 滋養園子的河流，是啟示所達到天使那一層面的顯現。

בראשית 2:10 ב'י'י

וְנָהָר יֹצֵא מֵעֵדֶן לַהֲשָׁקוֹת אֶת־הֶגֶן וּמִשָּׁם יִפְרָד וְהָיָה לְאַרְבָּעָה רָאשִׁים:

And a river went out of Eden to water the garden; and from thence it was parted, and became four heads.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

56 הַיּוֹשֶׁבֶת בַּגִּנּוֹת חֲבֵרִים
| 「你這住在園中的人哪，友伴們聽著你的聲音；請讓我聽見。」《雅歌》結尾的幾節中，戀人請那位住在園中的愛人讓他聽見她的聲音，友伴們正聆聽這聲音。這篇 מאמר 將「友伴們」解讀為天使；他們從「園中」的啟示領受。

Song of Songs 8:13 ב'י'י שיר השירים ח'

הַיּוֹשֶׁבֶת בַּגִּנּוֹת חֲבֵרִים מְקַשְׁיָבִים לְקוֹלֶךָ הַשְּׁמִיעֵנִי:

Thou that dwellest in the gardens, The companions hearken for thy voice: 'Cause me to hear it.'

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

שה"ש ח, יג.

57 עֲתִידִים צְדִיקִים
| 《塔木德》教導說，將來天使會在義人（צדיקים，tzaddikim）面前說「聖潔」，正如他們如今在 ה' 面前所說的一樣。

בבא בתרא ע"ה ב'75 Bava Batra

KEHOT 註記

ב"ב עה, ב. לקמן לט, ב. מד, ד. צו, א. קו, ד. ראה לקו"ת בהעלותך ל, ג. נצבים ג, ב ואילך. יו"כ סט, ב ואילך.

第 10 段

58 מִיָּם רַבִּים לֹא יוּכְלוּ לִכְבּוֹת אֶת הָאֵהָבָה
| 如今，這節經文是從人對 ה' 的沉思與愛慕來解讀的。

Song of Songs 8:7 ב'י'י שיר השירים ח'

מִיָּם רַבִּים לֹא יוּכְלוּ לִכְבּוֹת אֶת־הָאֵהָבָה וְנִהְרֹת לֹא יִשְׁטָפוּהָ אִם־יִתֵּן אִישׁ אֶת־כְּלֵיהֶון בֵּיתוֹ בְּאֵהָבָה בּוֹז וְבוֹז לוֹ:

Many waters cannot quench love, Neither can the floods drown it; If a man would give all the substance of his house for love, He would utterly be contemned.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

59 שִׁמְעֵי יִשְׂרָאֵל
| 「以色列啊，你要聽：הוי' (Havayah) 是我們的 ה'，ה' 是獨一的」：這是思索 ה' 合一的經文。

דברים 6:4 ד'ד' Deuteronomy

שִׁמְעֵי יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד:

HEAR, O ISRAEL: THE L-RD OUR GOD, THE L-RD IS ONE.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

60

ואהבת בכל לבבך

「你要盡心……並盡你一切力量愛 ה' 你的 ה'」：這是由沉思而生的愛。

דברים 6:5 ה'ה' Deuteronomy

וְאָהַבְתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לִבְּךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ וּבְכָל־מְאֹדְךָ:

And thou shalt love the L-RD thy G-d with all thy heart, and with all thy soul, and with all thy might.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

第 11 段

61

אם רץ לבך

KEHOT 對這些文字所列的出處指引（註記見下方）。

KEHOT 註記

ת"ז בהקדמה. ספר יצירה פ"א — שוב למקום.

62

אם רץ לבך שוב לאחד

《Sefer Yetzirah》（ספר יצירה）說：「若你的心奔馳，就回到原處。」阿德莫爾·哈扎肯（אדמו"ר הזקן）引用這句話（其措辭形式見於《Tikkunei Zohar》（תיקוני זהר）），用以指靈魂渴慕之後的回歸。

Sefer Yetzirah 1:8 א'ח' ספר יצירה

עשר ספירות בלימה בלום פוך מלדבר ולבך מלהרהר ואם רץ לבך שוב למקום שלכך נאמר והחיות רצוא ושוב. ועל דבר זה נכרת ברית:

Concerning the number ten of the spheres of existence out of nothing keep thy tongue from speaking and thy mind from pondering on it, and if thy mouth urges thee to speak, and thy heart to think about it, return! as it reads: "And the living creatures ran and returned," (Ezekiel 1, 14) and upon this was the covenant made.

Sefer Yetzirah, Warsaw 1884 (Public Domain) · Sefer Yezirah, trans. by Isidor Kalisch. New York, 1877 (Public Domain)

63

דרמ"ח פקודין אינון רמ"ח אברי דמלכא

此處文字引自 Tikkunei Zohar, Tikkun 30 · 74a:8；下方列出相關段落。

Tikkunei Zohar, Tikkun 30 · 74a:8 תקו"ז תיקון ל'

וְעוֹד מִצְוָה דָּא עֲמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא, דְּאִיהוּ מִצְוָה מְסֻטָּרָא דְאָבָא דְאִיהוּ רִא"ש, וּמְסֻטָּרָא דְאִמָּא דְאִיהוּ אֶש"ר, וְהָכִי צְדִיק מִצְוָה וְעוֹשֶׂה מִתְרוּיָהוּ, וּבְגִין דָּא אֶתְמַר עַל תְּרוּיָהוּ אֶשֶׁר קִדְּשָׁנוּ, אִמָּא קִדְּשָׁנוּ וְאָבָא צִוָּנוּ, עַל מָאן עַל שְׂכִינְתָּא תַתָּא, דְּאִיהוּ פֶּטֶר כָּל רַחֵם, פְּתִיחוּ דְרַחֵם, דְּאִיהוּ רַמ"ח פְּקוּדֵי, אִיהוּ מִצְוֹת יְהוּ"ה כָּל אֶבֶר וְאֶבֶר דְּמִלְכָּא, אִיהוּ מִצְוָה, וְעוֹד אֶשֶׁר קִדְּשָׁנוּ מְסֻטָּרָא דְאָבָא

Tikkunei Zohar - Vocalized (Public Domain)

KEHOT 註記

ראה ת"ז תי' ל'.

64

מי לי בשמים

「我在天上有誰呢？」靈魂所求的唯有 ה' 本身，甚至連伊甸園（גן עדן, Gan Eden）也不求。

Psalms 73:25 כ"הג' תהילים

מִי־לִי בַשָּׁמַיִם וְעַמִּי לֹא־תִפְצְתִי בְּאָרְצִי:

Whom have I in heaven but Thee? And beside Thee I desire none upon earth.

65

שלא ע"מ לקבל פרס

「要像僕人服侍主人，不是為了領受報酬。」對 ה' 本質的愛便是這一類的愛。

Pirkei Avot 1:3 משנה אבות א' ג' 3

אנטיוגוס איש סוכו קבל משמעון הצדיק. הוא היה אומר, אל תהיו כעבדים המשמשים את הרב על מנת לקבל פרס, אלא הו כעבדים המשמשים את הרב שלא על מנת לקבל פרס, ויהי מורא שמים עליכם:

Antigonus a man of Socho received [the oral tradition] from Shimon the Righteous. He used to say: do not be like servants who serve the master in the expectation of receiving a reward, but be like servants who serve the master without the expectation of receiving a reward, and let the fear of Heaven be upon you.

Torat Emet 357 (Public Domain) · Mishnah Yomit by Dr. Joshua Kulp (CC-BY)

66

ונהרות לא ישטפה

「河流也不能將它淹沒」：應理解為，這種愛位於諸河之上。

Song of Songs 8:7 השירים ח' ז' 7

מים רבים לא יוכלו לכבות את־האהבה ונהרות לא ישטפה אִם־יִתֵּן איש את־קִלְיוֹנוֹ בֵּיתוֹ בְּאֶהְבָּהּ בּוֹ יָבוּזוּ לוֹ:

Many waters cannot quench love, Neither can the floods drown it; If a man would give all the substance of his house for love, He would utterly be contemned.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

67

בעבר הנהר ישבו אבותיכם

阿德莫爾·哈扎肯在那裡解釋，以色列靈魂由超然的思想中開鑿而出，如泉源般湧流；「從伊甸流出的河」則是由此而來的流出。因此，「你們的祖先住在河那邊」意指他們的根源高於河的層面；此處採用的正是這種解讀。

Joshua 2:24 יהושע ב' כ"ד 24

KEHOT 註記

יהושע ב, כד. ראה לקו"ת בחקותי מה, א פי' בעבר הנהר.

68

בעבר הנהר ישבו אבותיכם

「你們的列祖曾住在河那邊」：約書亞（יהושע）在臨別講話中回憶說，在 ה' 從那裡帶走亞伯拉罕（אברהם）以前，亞伯拉罕的列祖曾住在幼發拉底河那邊。這篇論述（מאמר，maamar）把「河那邊」解作啟示之河以上之處，也就是靈魂之愛所達到的境界。

Joshua 24:2 יהושע כ"ד ב' 24

וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־כָּל־הָעָם כֹּה־אָמַר ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בְּעֶבֶר הַנָּהָר יֹשְׁבוּ אֲבוֹתֵיכֶם מֵעוֹלָם תֵּרַח אָבִי אֲבִרָהָם וְאַבִּי נָחוֹר וַיַּעֲבְדוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים:

And Joshua said unto all the people: "Thus saith the L-RD, the G-d of Israel: Your fathers dwelt of old time beyond the River, even Terah, the father of Abraham, and the father of Nahor; and they served other gods.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

第 12 段

69

אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה בוז יבוזו לו

詩句的後半部分，現在要加以解釋。按字面看，這是說，一個人若為愛情獻出他全部的財富，就會遭人蔑視；這篇論述（מאמר，maamar）則把「若」讀作「當」，把「人」解作賜予他家中財富的 ה'，並把 בוז יבוזו (boz yavuzu) 解作熱切地攫取（第13–20段）。

Song of Songs 8:7 השירים ח' ז' 7

מים רבים לא יוכלו לכבות את־האהבה ונהרות לא ישטפה אִם־יִתֵּן איש את־קִלְיוֹנוֹ בֵּיתוֹ בְּאֶהְבָּהּ בּוֹ יָבוּזוּ לוֹ:

Many waters cannot quench love, Neither can the floods drown it; If a man would give all the substance of his house for love, He would utterly be contemned.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

70

אם כסף תלוה

「你若借錢給我的百姓」：借貸給窮人是義務，因此此處的「若」意為「當」。

Exodus 22:24 שמות כ"ב ד' 22

אִם־כֶּסֶף תִּלְוֶה אֶת־עַמִּי אֶת־הָעֲנִי עִמָּךְ לֹא־תִהְיֶה לוֹ כְּנֹשָׁה לֹא־תִשְׁמֹון עָלָיו וְנָשָׂךְ:

If thou lend money to any of My people, even to the poor with thee, thou shalt not be to him as a creditor; neither shall ye lay upon him interest.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

שמות כב, כד.

71

ואם יהיה היובל

「禧年若來到」：瑪拿西（מונשה）支派的首領向摩西（משה）談到洗羅非哈（צלפחד）的女兒們在禧年時所得的產業；禧年必定會到來，因此此處的「若」同樣意為「當」。

Numbers 36:4 במדבר ל"ו ד' 36

וְאִם־יִהְיֶה הַיּוֹבֵל לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְנוֹסְפָה נִחַלְתָּן עַל נַחֲלַת הַמִּשֶּׁה אֲשֶׁר תִּתֵּינָהּ לָהֶם וּמִנַּחֲלַת מִשֶּׁה אֲבֹתֵינוּ יִגְרַע נַחֲלָתָן:

And when the jubilee of the children of Israel shall be, then will their inheritance be added unto the inheritance of the tribe whereunto they shall belong; so will their inheritance be taken away from the inheritance of the tribe of our fathers.'

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

במדבר לו, ד.

第 13 段

72

כאשר כסף תלוה את העני לא תהיה לו כנושה

「你若借錢給我的百姓，給你們中間的窮人，不可像債主一樣對待他。」此處「若」應讀作「當」。

Exodus 22:24 שמות כ"ב ד' 22

אִם־כֶּסֶף תִּלְוֶה אֶת־עַמִּי אֶת־הָעֲנִי עִמָּךְ לֹא־תִהְיֶה לוֹ כְּנֹשָׁה לֹא־תִשְׁמֹון עָלָיו וְנָשָׂךְ:

If thou lend money to any of My people, even to the poor with thee, thou shalt not be to him as a creditor; neither shall

ye lay upon him interest.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

73

כאשר יהיה היובל

「禧年若臨到」：禧年必定會到來，所以「若」意為「當」。

Numbers 36:4 למדבר לוי

ואם־יהיה הילכל לבני ישראל ונוסף נחלתן על נחלת המשא אשר תהינה להם ומנחלת משה אבתינו יגרע נחלתן:

And when the jubilee of the children of Israel shall be, then will their inheritance be added unto the inheritance of the tribe whereunto they shall belong; so will their inheritance be taken away from the inheritance of the tribe of our fathers.'

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

74

איש זה הקב"ה

這則註釋指向該處，供讀者進一步了解本節經文中的「人」如何指 ה'。

KEHOT 註記

ילקוט פ' בא רמז קצא. וראה בסה"מ תרכ"ט ע' נא. ראה לקו"ת פ' ראה לא, ד שמציינ לכאן.

75

איש זה הקב"ה

米德拉什《Yalkut Shimoni》(ילקוט שמעוני)，Bo，將「人」(ish，איש)解釋為指ה'קב"ה(Kudsha Brich Hu，意為「聖者，願祂受頌讚」)。阿爾特雷貝(אדמו"ר הזקן)將此應用於「若一個人給予」這句話。

ילקוט שמעוני על התורה 4-191:3 Yalkut Shimoni on Torah קצ"א:ג-ד

... (ש)נדדה שנת המלך, רבי ברכיה בשם רבי אבין, איש נחום ויקחו להם איש, זה הקדוש ברוך הוא, דקתיב בקה (שמות טו, ג) "ה' איש מלחמה". שזה לבית אבת אמר רבי יודן בשם רבי סימון, לא לו אדם בירושלים ובגדו עון. כיצד, בתמיד של בקר מכפר על עברות שנעשו בלילה, ותמיד של בין הערבים מכפר על עברות שנעשו ביום. מה טעם (ישעיה א, כא) "צדק גליו בך", צדיק גליו בך. מי פורע לכם ממדי בעשור אמר רבי אבין, בא עשור שנכרת המן ...

Torat Emet (CC-BY-NC)

76

והיו הדברים האלה אשר אנכי

「我今日吩咐你的這些話，要在你的心上。」此處的「我」(אנכי，Anochi)被解讀為ה'自身的本質流入妥拉(תורה，Torah)與誡命(מצוות，mitzvos)之中。

Deuteronomy 6:6 דברים ו:ו

וקיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום עלי לבבך:

And these words, which I command thee this day, shall be upon thy heart;

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

77

אנכי מי שאנכי

《Torah Ohr》開篇，阿德莫爾·哈扎肯解釋，當ה'的光聚集於人之內，隨之而來的便是「我——真正的我——所吩咐的這些話」：透過妥拉引入對ה'的顯現。

KEHOT 註記

נסמן לעיל א, א.

第 14 段

78

מצוך לשון צוותא וחיבור

在Bechukosai篇中，阿爾特雷貝解釋，誡命的意旨是透過誡命與托拉的器皿引下ה'的光；「表示相屬與連結」，不同的誡命與不同的研習方式，會以不同方式引下這道光。

KEHOT 註記

ראה לקו"ת בחקותי מה, ג. חוקת נז, ד. ואתחנן ח, ג. ובהנסמן בד"ה וקבל היהודים תשי"א הערה 55 (סה"מ מילקוט ח"ג ע' עב).

79

באשרי כי אשרוני

利亞(אה)為亞設(אשר)取名，說：「我真有福，因為眾女子稱我有福。」阿德莫爾·哈扎肯(אדמו"ר הזקן)將「亞設」解作喜悅。

Genesis 30:13 בראשית ל"ג

ותאמר לאה באשרי כי אשרוני בנות ותקרא את־שמו אשר:

And Leah said: 'Happy am I! for the daughters will call me happy.' And she called his name Asher.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

בראשית ל, יג.

80

היום לעשותם ולמחר לקבל שכרם

KEHOT 對這些文字所列的出處指引(註記見下方)。

KEHOT 註記

ואתחנן ז, יא. וברש"י שם.

81

היום לעשותם ולמחר לקבל שכרם

拉希(רש"י)在經文注釋中說：今日是遵行的時候；明日，在來世，是領受其獎賞的時候。

Rashi on Deuteronomy 7:11א"ח:ז על דברים

היום לעשותם. ולמחר, לעולם הבא, לטל שכרם (עירובין כ"ב):

[WHICH I COMMANDED THEE] TO-DAY TO DO THEM — to do them to-day, but only in the time to come — in the future world — to receive the reward for them (Eruvin 22a).

Pentateuch with Rashi's commentary by M. Rosenbaum and A.M. Silberman, 1929-1934 (Public Domain) · Pentateuch with Rashi's commentary by M. Rosenbaum and A.M. Silberman, 1929-1934 (Public Domain)

82

היום לעשותם ולמחר לקבל שכרם

拉比耶霍書亞·本·利未(רבי יהושע בן לוי)解讀「我今日吩咐你去遵行的」說：今日是遵行的時候，明日則是領受其獎賞的時候。

Eruvin 22a:5-6א"ח:ה-ו עירובין כ"ב

והיינו דאמר רבי יהושע בן לוי: מאי דקתיב "אשר אנכי מצוך היום לעשותם", "היום לעשותם" — ולא למחר לעשותם, "היום לעשותם" — למחר לקבל שכרם. אמר רבי חגי, ואיתימא רבי שמואל בר נחמני:

מאי דקתיב "אך אפי"ן"? "אך אפי"ן מבעי לך!

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC)

第 15 段

83 חייב אדם לברך

拉比梅厄 (רבי מאיר) 教導說，人每天有義務誦念一百個祝福。

Menachot 43b:15-17 י"ז-י"ט ב:ט"ו-י"ז

תניא היה רבי מאיר אומר חייב אדם לברך מאה ברכות בכל יום שנאמר (דברים י, יב) ועתה ישראל מה ה' אלקיך שואל מעמך רב חייא בריה דרב אויא בשבתא וביומי טבי טרח וממלי להו באיספרמקי ומגדי תניא היה ר"מ אומר חייב אדם לברך שלש ברכות בכל יום אלו הן שעשאני ישראל שלא עשאני אשה שלא עשאני בור

Wikisource Talmud Bavli (CC-BY-SA)

KEHOT 註記

מנחות מג, ב. ראה בהנסמן לקמן כ, א.

84 בזוהר ר"פ חיי שרה

該處，阿爾特雷貝引述這段《Zohar》，以解釋「青年也要到一百歲才死去」：在未來，如今稱為「七十」的層級——冠冕中較低的七個屬性——將升至「一百」，也就是冠冕的十個屬性各自又由十個組成；正如《Zohar》所說，קבי"ה (Kudsha Brich Hu，意為「聖者，願祂受頌讚」) 包含在一百之中，這就是每日一百個祝福的奧秘。

KEHOT 註記

"מאה שנה כללא דכלא כחדא ברזא דמאה ברכאן בכל יומא " ע"כ. ראה לקו"ת פ' צו י, א.

85 בזוהר ר"פ חיי שרה דקכ"ג ע"א

《佐哈爾》(זהר) 論及撒拉 (שרה) 的「一百歲」，將其與每日一百個祝福的奧秘相聯繫；這是從至高源頭引下的流注。

ספר הזהר, חיי שרה ה':כ"ג-5:23-6:28 Zohar, Chayei Sara 5:23-6:28

ו'כ"ח

第 16 段

86 יפה שעה אחת

KEHOT 對這些文字所列的出處指引 (註記見下方)。

KEHOT 註記

אבות ד, יז.

87 יפה שעה א' בתשובה ומעש"ט בעוה"ז מכל חיי העוה"ב

「在這個世界中一小時的悔悟回歸 (תשובה, teshuvah) 與善行，勝過來世全部的生命。」

משנה אבות ד':י"ז-17:4 Pirkei Avot 4:17

הוא ה"ה אומר, יפה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים בעולם הזה, מכל חיי העולם הבא. ויפה שעה אחת של קורת רוח בעולם הבא, מכל חיי העולם הזה:

He used to say: more precious is one hour in repentance and good deeds in this world, than all the life of the world to come; And more precious is one hour of the tranquility of the world to come, than all the life of this world.

Torat Emet 357 (Public Domain) • Mishnah Yomit by Dr. Joshua Kulp (CC-BY)

88 בחכמה יבנה בית

「房屋藉著智慧建成。」這裡將「房屋」解作妥拉的字母；這些字母由智慧 (חכמה, Chochmah) 建造而成。

משלי כ"ד:3 Proverbs 24:3

בְּחָכְמָה יִבְנֶה בַּיִת וּבְתִבְיוֹנָה יִתְכַּוֵּן:

Through wisdom is a house built; And by understanding it is established;

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

משלי כד, ג.

89 בס"י שני אבנים

KEHOT 對這些文字所列的出處指引 (註記見下方)。

KEHOT 註記

פ"ד מט"ו. ראה לקמן כא, א.

90 בס"י שני אבנים בונות שתי בתים

《Sefer Yetzirah》(ספר יצירה) 說：「兩塊石頭建成兩座房屋；三塊建成六座房屋」，依此類推：字母稱為石頭，而字母的組合稱為房屋。(KEHOT 的版本引作 chapter 4, mishnah 15; Sefaria 的文本則是 4:12。)

ספר יצירה ד':י"ב-12:4 Sefer Yetzirah 4:12

שבע כפולות כיצד צרפן. שתי אבנים בונות שני בתים. שלש בונות ששה בתים. ארבע בונות ארבעה ועשרים בתים. חמש בונות מאה ועשרים בתים. שש בונות שבע מאות ועשרים בתים. שבע בונות חמשת אלפים וארבעים בתים. מכאן ואילך צא וחשוב מה שאין הפה יכול לדבר ואין האוזן יכולה לשמוע. ואלו הן שבעה כוכבים בעולם חמה נוגה כוכב לבנה שבתאי צדק מאדים. ואלו הן ז' ימים בשנה שבעה ימי בראשית. ושבעה עשרים בנפש שתי עינים שתי אזנים ושני נקבי האף והפה. ובהן נחקקו שבעה רקיעים ושבע ארצות ושבע שעות. לפיכך חבב שביעי ...

Sefer Yetzirah, Warsaw 1884 (Public Domain)

91 נקי ת"ח בנאים

塔木德稱妥拉學者為「建造者」，因為他們致力於建造世界。

שבת קי"ד 114a Shabbat 114a

KEHOT 註記

שבת קיד, א.

第 17 段

92 חכים ולא בחכמה ידיעא

此處文字引自 Tikkunei Zohar, Patach Eliyahu · 17b:3-4；下方列出相關段落。

תקוני הזהר י"ז-17:3-4 Tikkunei Zohar, Patach Eliyahu · 17b:3-4

אנת חכים ולא בחכמה ידיעא. אנת הוא מבין ולא מבינה ידיעא. לית לך אתר ידיעא אלא לאשתמודעא תוקפך וחילך לבני נשא. ולאחזאה לון איך אתנהיג עלמא בדינא וברחמי דאינון צדק ומשפט כפום עובדיהון דבני נשא. דין איהו גבורה. משפט עמודא דאמצעיתא. צדק מלכותא קדישא. מאזני צדק *תרין סמכי קשוט. הין צדק אות ברית. כלא לאחזאה איך אתנהיג עלמא.

第 19 段

102 עתיד הקב"ה להנחיל . . ש"י עולמות

KeHOT 對這些文字所列的出處指引（註記見下方）。

KEHOT 註記

סוף עוקצין.

103 עתיד הקב"ה להנחיל לכל צדיק ש"י עולמות

塔木德最後一則 Mishnah (משנה) (Kudsha Brich Hu) , 意為「聖者，願祂受頌讚」，曾把310個世界賜給每位義人 (צדיק, tzaddik) 作為產業。

Mishnah Oktzin 3:12 משנה עוקצים גי'י"ב

אמר רבי יהושע בן לוי, עתיד הקדוש ברוך הוא להנחיל לכל צדיק וצדיק שלש מאות ועשרה עולמות, שנאמר (משלי ח), להנחיל אהבי יש ואצותיהם אמלא. אמר רבי שמעון בן תלפתא, לא מצא הקדוש ברוך הוא כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום, שנאמר (תהלים כט),

ה' עו לעמו יתן ה' ברכה את עמו בשלום:

Rabbi Yehoshua ben Levi said: In the world to come the Holy One, Blessed be He, will make each righteous person inherit three hundred and ten worlds, for it is written: "That I may cause those that love me to inherit yesh (numerical value of; and that I may fill their treasuries" (Proverbs 8:21. Rabbi Shimon ben Halaftha said: the Holy One, Blessed be He, found no vessel that could contain blessing for Israel save that of peace, as it is written: "The L-rd will give strength unto his people; ...

Torat Emet 357 (Public Domain) • Mishnah Yomit by Dr. Joshua Kulp (CC-BY)

104 אם יתן איש

「若有人給予」：將「人」(איש, ish) 讀作「第一個字母」(אלף, aleph) 加上「存在」(יש, yesh)。

Song of Songs 8:7 שיר השירים ח' ז' 7

מים רבים לא יוכלו לכבות את־האֵהָבָה וְנִהְרֹת לא יִשְׁטָפוּהָ אִם־יִתֵּן איש את־קִלְיָהּ בֵּיתוֹ בְּאֵהָבָה בּוֹ יִבּוּזוּ לוֹ:

Many waters cannot quench love, Neither can the floods drown it; If a man would give all the substance of his house for love, He would utterly be contemned.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

שה"ש ח, ז.

105 וכמ"ש אאלפך חכמה אאלפך בינה

以利戶 (אליהוא) 對約伯 (איוב) 說：「你要靜默，我就教你智慧 (חכמה, Chochmah)。」 (אאלפך חכמה, a'alefcha chochmah) 動詞「教導你」(אאלפך, a'alefcha) 與 aleph (אלף) 共用相同的字母；這篇講論 (מאמר, maamar) 將 aleph 解作世界的主宰 (אלוף, Aluf)。

Job 33:33 איוב ל"ג:ל"ג

אִם־אֵין אַתָּה שָׁמְעִילִי הִתְרַשׁ וְאֶאֱלָפְךָ חֻכְמָה:

If not, hearken thou unto me; Hold thy peace, and I will teach thee wisdom.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

שבת ק"ד א 104a Shabbat

KEHOT 註記

איוב לג, לג. שבת קד, א.

106 קנה חכמה קנה בינה

「求取智慧，求取理解。」

Proverbs 4:5 משלי ד' ה' 5

קנה חֻכְמָה קנה בינה אֱלִיתִשְׁפַח וְאֱלִיתַט מאמרי"פ:

Get wisdom, get understanding; Forget not, neither decline from the words of my mouth;

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

משלי ד, ה.

第 20 段

107 בוז יבוזו לו

經文末句明白地說，人若為愛獻出自己的一切財富，「必被徹底藐視」(בוז יבוזו לו, boz yavuzu lo, 源自「藐視」之意的 בזה, buz)。這篇 maamar 則從「掠奪」之意的 (bizah) 來解讀這些字：當 他 賜下祂家中的財富時，人們便會如同奪取戰利品一般，熱切地攫取它。

Song of Songs 8:7 שיר השירים ח' ז' 7

מים רבים לא יוכלו לכבות את־האֵהָבָה וְנִהְרֹת לא יִשְׁטָפוּהָ אִם־יִתֵּן איש את־קִלְיָהּ בֵּיתוֹ בְּאֵהָבָה בּוֹ יִבּוּזוּ לוֹ:

Many waters cannot quench love, Neither can the floods drown it; If a man would give all the substance of his house for love, He would utterly be contemned.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

108 לי ביה ושלל

這則註記指出，將「בוז יבוזו」解作掠奪的詮釋，見於《Yahel Or》(יהל אור)，即 Tzemach Tzedek (צמח צדק) 對《詩篇》的註釋。

KEHOT 註記

מובא ביהל אור ע' ע.

第 21 段

109 אוצרו הטוב

「我必為你敞開祂美善的寶庫，就是諸天」：這是摩西 (משה) 為遵行誡命 (מצוות, mitzvos) 的人所作的降雨祝福。本篇講論 (מאמר, maamar) 將「祂美善的寶庫」解作一切因由之因的隱藏寶庫。

Deuteronomy 28:12 דברים כ"ח:י"ב

יִפְתַּח ה' לְךָ אֶת־אֻצְרוֹ הַטּוֹב אֶת־הַשָּׁמַיִם לָתֵת מִטְר־אֲרָצְךָ בְּעִתּוֹ וְלָרַד אֶת־קִלְמִעֲשֶׂה יָדְךָ וְהִלִּיתָ גוֹיִם רַבִּים וְאָתָּה לֹא תִלְוָה:

The L-RD will open unto thee His good treasure the heaven to give the rain of thy land in its season, and to bless all the work of thy hand; and thou shalt lend unto many nations, but thou shalt not borrow.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

110

עין לא ראתה

「除了祢以外，眼目未曾看見，אלקים」：先知說，只有אלקים的眼目看見了祢將為等候祢的人所行的事，其他眼目都未曾看見；賢者將這段經文解讀為未來隱藏的賞報（Berachos 34b）。此處這句話描述祢的「美善寶庫」，也就是一切因由之因。

Isaiah 64:3: ישיהו ס"ד:ג'

ומעולם לא־שמעו לא האזינו עין לא־ראתה אלקים וזולתך יעשה למחכה־לו:

And whereof from of old men have not heard, nor perceived by the ear, neither hath the eye seen a G-d beside Thee, who worketh for him that waiteth for Him.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

ישיהו ס"ד, ג.

111

מי לי בשמים

「我在天上還有誰呢？」：示瑪祈禱（שמע, Shema）中所激發的愛。

Psalms 73:25: תהילים ע"ג:כ"ה

מי־לי בשמים ועמך לא־תפצתי בארץ:

Whom have I in heaven but Thee? And beside Thee I desire none upon earth.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

112

ומים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה

永不止息的愛；唯有妥拉（Torah, תורה）與 מצוות 的寶藏才能使它滿足。

Song of Songs 8:7: שיר השירים ח':ז'

מים רבים לא יוכלו לכבות את־האהבה ונהרות לא ישטפוה אִם־יתן איש את־כל־הון ביתו באהבה בּוֹזוּ לוֹ:

Many waters cannot quench love, Neither can the floods drown it; If a man would give all the substance of his house for love, He would utterly be contemned.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

第 22 段

113

יראת ה' היא אוצר

「敬畏 הוי' (Havayah) 是祢的寶藏」：出自以賽亞所見錫安復興的異象。智者將「祢的」解讀為「屬於 ה'」：קב"ה (Kudsha Brich Hu, 意為「聖者，願祢受頌讚」) 的寶庫中，除了敬畏天的寶藏之外，別無他物（Berachos 33b）。

Isaiah 33:6: ישיהו ל"ג:ו'

וְהָיָה אֲמוֹנַת עַמִּיךָ חֶסֶן וְשׁוֹעֵת חֵקֶמֶת וְדַעַת יְרֵאת ה' הִיא אוֹצֵרוֹ:

And the stability of thy times shall be a hoard of salvation—wisdom and knowledge, And the fear of the L-RD which is His treasure.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

ישיהו ל"ג, ו.

114

בשמחה ובטוב לבב

「以喜樂和心中的歡欣，因一切豐盛」：在訓誡段落（תוכחה, Tochachah）中，咒詛臨到，是因以色列沒有在豐裕中歡喜地事奉 ה'。此處所指，是人對妥拉（Torah, תורה）與誡命（מצוות, mitzvos）應有的喜樂，勝過因一切豐盛而生的喜樂。

Deuteronomy 28:47: דברים כ"ח:מ"ז

תחת אשר לא־עבדת את־ה' אלקיך בשמחה ובטוב לבב מִרְבַּב כָּל:

because thou didst not serve the L-RD thy G-d with joyfulness, and with gladness of heart, by reason of the abundance of all things;

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

דברים כח, מז.

115

ותרד העינה ותמלא כדה ותעל

「她下到泉邊，裝滿水罐，又上來」：下行以致上升。

Genesis 24:16: בראשית כ"ד:ט"ז

והנעֶר טַבַּת מִרְעָה מֵאֵד בְּתוּלָה וְאִישׁ לֹא יָדָעָה וְתָרַד הָעֵינָה וְתִמְלֵא כֶּדָה וְתַעֲלֶ:

And the damsel was very fair to look upon, a virgin, neither had any man known her; and she went down to the fountain, and filled her pitcher, and came up.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

116

הנה אנכי נצב על עין המים

「看哪，我站在水泉旁」：泉邊那個屬於 ה' 的「我」。

Genesis 24:43: בראשית כ"ד:מ"ג

הִנֵּה אֲנֹכִי נֹצֵב עַל־עֵיִן הַמַּיִם וְהִנֵּה הָעַלְמָה הַיְצֵאתָ לְשֹׂאֵב וְאִמְרַתִּי אֵלֶיהָ הִשְׁקִינִי־נָא מִעֵט־מַיִם מִכַּדָּךְ:

behold, I stand by the fountain of water; and let it come to pass, that the maiden that cometh forth to draw, to whom I shall say: Give me, I pray thee, a little water from thy pitcher to drink;

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

117

המשלח מעינים בנחלים

「祂使泉源湧入溪流」：泉源是河流的源頭。

Psalms 104:10: תהילים ק"ד:י'

הַמְשַׁלַּח מַעְיָנִים בְּנַחְלִים בֵּין הָרִים וְהַלְכוֹן:

Who sendest forth springs into the valleys; They run between the mountains;

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

第 23 段

118

שיננא חטוף ואכול

Shmuel 對 Rav Yehudah 說：「精明人哪，搶著吃，搶著喝。」因為我們所離開的世界，猶如一場轉瞬即逝的婚宴：要把握機會。本文的文字則作「搶著吃，搶著祝福」。

Eruvin 54a:4-5: עירובין נ"ד א:ד-ה'

אמר לקה שמואל לרב יהודה: שיננא, חטוף ואכול חטוף ואישתי, דעלמא דאזלינו מיניה כהלולא דמי. אמר לקה רב לרב המנונא: בני אם

יש לך — הישב לך, שאין בשאול תענוג, ואין למנות התמהמה. ואם תאמר אניט לבני — חוק בשאול מי יגיד לך: בני האדם דומים לעשבי השדה הללו נוצצין והללו נובלין.

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC)

בראשית כ"ד:2:24 Genesis

ויאמר אברהם אלעבדו זמן ביתו המשל בכלי אשר-לו שים-נא ידך תחת ירכי:

And Abraham said unto his servant, the elder of his house, that ruled over all that he had: 'Put, I pray thee, thy hand under my thigh.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

עירובין נד, א. ראה אור התורה בראשית כד, ב.

119

לכו לחמו בלחמי

智慧呼唤道：「來，吃我的餅。」這指熱切地領受妥拉（תורה，Torah）。

משלי ט:5:9 Proverbs

לכו לחמו בלחמי ושתו ביינו מסכת:

'Come, eat of my bread, and drink of the wine which I have mingled.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

משלי ט, ה.

120

פי פערתי ואשאפה

「我張開口，大口喘氣，因我渴慕你的誡命」：這是對誡命（מצוות，mitzvos）的熱切渴望。

תהילים קי"ט:13:11 Psalms

פִּי־פִּעְרָתִי וְאֶשְׁאָפָה כִּי לַמִּצְוֹתֶיךָ יִאֲבָתִי:

I opened wide my mouth, and panted; For I longed for Thy commandments.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

תהלים קיט, קלא.

121

עמא פזיזא

一名異端者稱以色列人為「急躁的民族」；他們把嘴放在耳朵之前，先說「我們要行」，再說「我們要聽」。此處以此說明人們熱切地把握妥拉。

שבת פ"ח א:9:8 Shabbat

ההוא מינא דחזייה לרבא דקא מעיין בשמעמא, ויתבה אצבעתא דידה תותי פרעא וקא מניץ בהו, וקא מבקעו אצבעתיה דמא. אמר לקה: עמא פזיזא, דצדמיתו פומיכו לאודניכו, אפתי בפזותיכו קיימיתו. ברישא איבעיא לכו למשמע, אי מציתו — קבליתו, ואי לא — לא קבליתו. אמר לקה: אנו

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC)

KEHOT 註記

שבת פח, א.

122

כמ"ש בזוהר

Kehot 對這些文字所列的出處指引（註記見下方）。

KEHOT 註記

...מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה וגו'

ח"ג רנו, א: "מאי בוז יוצא תניינא ויומא שתיתאה ויומא שביעאה דסוכות בהן הוון מנסכים מים ויין "ע"כ.

123

כמארז"ל נאמר בשני ונסכיהם כו'

在住棚節第二日的祭獻中，妥拉把「以及他們的奠酒」（נִסְכֵיהֶם，niskeihem）寫成多了一個字母 ם（mem）；這是拼寫「水」（מים，mayim）的字母之一。

במדבר כ"ט:19:19 Numbers

תענית ב' ב:י"ג-ט"ו Taanit 2b:13-15

נאמר בשני 'ונסכיהם', ונאמר בשני 'ונסכיה', ונאמר בשני 'קמשפטים', הרי מים יו"ד מ"ם, הרי קאן מים — מקאן רמז לניסוד המים מן התורה. ומאי שנא בשני דנקט, דכי רמיזי להו בקרא — בשני הוא דרמיזי, הלכך בשני מדקרינן.

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC)

KEHOT 註記

במדבר כט, יט. תענית ב, ב.

第 24 段

124

ושאבתם מים בששון

「你們要歡然從救恩的泉源汲水」：這節經文與住棚節的汲水儀式有關。

ישעיהו י"ב:3:3 Isaiah

ושאבתם־מים בששון ממעיני הישועה:

Therefore with joy shall ye draw water Out of the wells of salvation.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

ישע' יב, ג.

125

ועמד לא חפצתי

「除了你，我在地上別無所願」：悔悟回歸（תשובה，teshuvah）所生的熾烈之愛。

תהילים ע"ג:כ"ה:25 Psalms

מי־לִי בַשָּׁמַיִם וְעַמִּד לֹא־חָפְצָתִי בָאָרֶץ:

Whom have I in heaven but Thee? And beside Thee I desire none upon earth.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

126

והנה רבקה יוצאת

「看哪，利百加（רבקה）出來了」：先於引下的上升。

בראשית כ"ד:ט"ו:15 Genesis

ויהי־הוא טרם כלה לדבר והנה רבקה יצאת אשר ילדה לבתואל בן־מלקה אשת נחור אחי אברהם וכדה עלי־שכמה:

And it came to pass, before he had done speaking, that, behold, Rebekah came out, who was born to Bethuel the son of Milcah, the wife of Nahor, Abraham's brother, with her pitcher upon her shoulder.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

איוב ל, יד.

第 25 段

127 תרד העינה ותמלא כדה

| 上升之後的引下。

בראשית כ"ז ט"ז: Genesis 24:16

וְהַנַּעֲרָ טַבַּת מִרְאָה מְאֹד בְּתוּלָה וְאִישׁ לֹא יָדָעָהּ וְתִרְדַּת הָעֵינָה וְתִמְלֵא כֶּדָּה וְתַעַל:

And the damsel was very fair to look upon, a virgin, neither had any man known her; and she went down to the fountain, and filled her pitcher, and came up.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

第 26 段

128 נשאו נהרות קולם

「眾河揚起，**הי**啊！眾河揚起它們的聲音；眾河揚起它們的波濤（**דכים**，dochyam）」：顯然，這是指它們拍擊的波濤；這是一首歌頌**הי**威能勝過洶湧水勢的詩篇。本篇 maamar 將眾河解作理解（**בינה**，Binah），將它們的聲音解作靈魂的升騰，並賦予**דכים**幾種含義（第27–28段）。

תהילים צ"ג ג': Psalms 93:3

נִשְׂאוּ נְהָרוֹת ה' נִשְׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דְּכִיָּם:

The floods have lifted up, O L-RD, The floods have lifted up their voice; The floods lift up their roaring.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

תהלים צג, ג. וראה יהל אור ע"פ זה ע' שמ.

129 ופי' בזהר פ' וארא (דף כ"ג ע"א)

《Zohar》在〈Va'eira〉篇中，將這些河流認定為那條由伊甸流出的河。

ספר הזהר, וארא א': ט"ז ב': כ"ו: Zohar, Vaera 1:16–2:26

130 ונהר יוצא מעדן

| 由伊甸流出的河；《Zohar》將它認定為詩篇中的眾河。

בראשית ב': י"ז: Genesis 2:10

וְנָהָר יֹצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת-הַגֶּן וּמִשָּׁם יִפְרָד הָהָרָה לְאַרְבַּעָה רִאשִׁים:

And a river went out of Eden to water the garden; and from thence it was parted, and became four heads.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

第 27 段

131 אם ישים אליו לבו

按字面看，以利戶（**אליהוא**）說，若 **הי** 把心意放在人身上，並把人的靈與氣息收回自己那裡，一切血肉之軀都會滅亡。這篇 maamar 卻作相反的解讀：當人把心意轉向 **הי**，**הי** 的靈與氣息便聚集到他身上，這是對他向上升進的上方回應。

איוב ל"ד י"ד: Job 34:14

אִם-יָשִׁים אֵלָיו לִבּוֹ רוּחוֹ וְנִשְׁמָתוֹ אֵלָיו יֵאָסֵף:

If He set His heart upon man, If He gather unto Himself his spirit and his breath;

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

132 וכדפי' בזהר פ' חוקת (דף קפ"א ע"א)

| 本文引用《Zohar》(זהר) Chukas篇中的說法，以解釋這項報價。

ספר הזהר, חקת ג': ט"ז ד': כ"ה: Zohar, Chukat 3:16–4:25

133 מר דרור

| 「純淨的沒藥」（**מר דרור**，mar deror），是膏油中的一種香料。

שמות ל': כ"ג: Exodus 30:23

וְאַתָּה קַח-לְךָ בְּשָׂמִים רֹאשׁ מִרְדְּרוֹר חֲמֵשׁ מְאוֹת וְקִנְמֹן-בֶּשֶׂם מִחֲצִיתוֹ חֲמִשִּׁים וּמְאוֹתֵים וְקִנְה־בֶשֶׂם חֲמִשִּׁים וּמְאוֹתֵים:

' Take thou also unto thee the chief spices, of flowing myrrh five hundred shekels, and of sweet cinnamon half so much, even two hundred and fifty, and of sweet calamus two hundred and fifty,

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

שמות ל, כג.

134 ומתרגמינן מירא דכיא

| Onkelos 將 **מר דרור** 譯作「純淨的沒藥」（**מירא דכיא**，mira dachya），由此可見，**דכיא**（dachya）意指純淨、清澈。

תרגום אונקלוס על שמות ל': כ"ג: Onkelos Exodus 30:23

וְאַתָּה סָב לָךְ בּוֹסְמִין רִישָׁא מִירָא דְכִיָּא מְתַקֵּל חֲמֵשׁ מְאָה וְקִנְמֹן בֶּשֶׂם פְּלִגְוָתִיָּה מְתַקֵּל מְאוֹתָן וְחֲמִשִּׁין וְקִנְה בּוֹסְמָא מְתַקֵּל מְאוֹתָן וְחֲמִשִּׁין:

Sifsei Chachomim Chumash, Metsudah Publications, 2009 (CC-BY-NC)

135 על איל קמצא דכן

| 有一項證據指出，名為 **איל קמצא**（ayil kamtza）的一種蝗蟲是潔淨的（**דכן**，dachan）；由此可見，**דך**（dach）意指禮儀上的潔淨。

פסחים ט"ז א': Pesachim 16a:3

וְסִבְר רַבִּי אֱלֵעָזָר: מִשְׁקִין אֵת לְהוֹ טוּמְאָה בְּעוֹלָם? וְהִתְנַחֵא, רַבִּי אֱלֵעָזָר אוֹמֵר: אֵין טוּמְאָה לְמִשְׁקִין כֹּל עֵיקָר. תְּדַע, שְׁהָרִי הָעִיד (יוֹסֵף) בֶּן יוֹעָזָר אִישׁ צְרִידָה עַל אֵיל קִמְצָא דְכֵן, וְעַל מִשְׁקִין בֵּית מִטְבְּחָא דְכֵן!

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC)

KEHOT 註記

פסחים טז, א.

136 השולח מים בנחלים

| 泉源是溪流的源頭，正如報價從理解（**בינה**，Binah）之上流下。

תהילים ק"ד י"י: Psalms 104:10

KEHOT 註記

תהלים קד, י.

第 28 段

137 ותמלא כדה

| 利百加（**רבקה**）裝滿她的水罐；此處將這水罐解讀為從智慧

之海（חכמה，Chochmah）汲取而來。

Genesis 24:16 ט"ז:כ"ד בראשית

והנער טבת מראה מאד בתולה ואיש לא ידעה ותהרד העינה ותמלא כדה ותעל:

And the damsel was very fair to look upon, a virgin, neither had any man known her; and she went down to the fountain, and filled her pitcher, and came up.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

138 ואת דכא ושפל רוח

「我住在高處，也住在聖潔之中，並與心靈破碎、謙卑的人同住。」

Isaiah 57:15 ט"ו:ל"ז ישעיהו

כי כה אומר רם ונשא שכן עד וקדוש שמו מרום וקדוש אשכון ואתי דכא ושפלירוח להתיית רוח שפלים ולהתיית לב נדכאים:

For thus saith the High and Lofty One That inhabiteth eternity, whose name is Holy: I dwell in the high and holy place, With him also that is of a contrite and humble spirit, To revive the spirit of the humble, And to revive the heart of the contrite ones.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

ישעיהו נז, טו.

139 וכמ"ש במ"א ע"פ ונשב בגיא

本文提到別處對「我們曾住在山谷中」的解釋；註釋指出，此處見於 Or HaTorah 的 Va'eschanan 篇。

KEHOT 註記

ראה אה"ת ואתחנן ע' קמד.

140 אי זה בית

Kehot 的註記指出，這些文字見於 Isaiah 66:1。

Isaiah 66:1 ט"ו:ל"ז ישעיהו

כה אומר ה' השמים כסאי והארץ הדם רגלי אייזה בית אשר תבנו לי ואיזה מקום מנוחתי:

Thus saith the L-RD: The heaven is My throne, and the earth is My footstool; where is the house that ye may build unto Me? And where is the place that may be My resting-place?

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

ישעיהו סו, א.

141 אי זה בית אשר תבנו לי

「你們能為我建造什麼樣的殿宇呢？……但我所垂顧的，是貧苦、心靈破碎的人。」

Isaiah 66:1-2 ט"ו:ל"ז-ל"ח ישעיהו

כה אומר ה' השמים כסאי והארץ הדם רגלי אייזה בית אשר תבנו לי ואיזה מקום מנוחתי: ואתיכליאלה ידי עשתה ויהיו כליאלה נאמיה ואליזה אביט אליעני ונכהירוח ותהרד עלידברי:

Thus saith the L-RD: The heaven is My throne, and the earth is My footstool; where is the house that ye may build unto Me? And where is the place that may be My resting-place? For all these things hath My hand made, and so all these things came to be, saith the L-RD; but on this man will I

look, even on him that is poor and of a contrite spirit, and trembleth at My word.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

第 29 段

142 מקולות מים רבים

הויי「眾水的聲音、海中洶湧的巨浪，都不能比擬高處的（הי）的威嚴」：詩篇作者說，הי的威能勝過海洋的咆哮。這篇 maamar 將此解讀為：賞賜的偉大超越更高層的「聲音」。

Psalms 93:4 ד'ג:צ"ג תהילים

מקולות מים רבים אדירים משברימים אדיר במרום ה'

Above the voices of many waters, The mighty breakers of the sea, The L-RD on high is mighty.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

תהלים צג, ד.

143 ועמ"ש ע"פ וכל העם רואים את הקולות

在那篇 maamar 中，阿德莫爾哈扎肯解釋說，「聲音」是無限之光從隱藏狀態引降至顯現的過程；正如聲音將氣息從心中帶出，經由口發出。《妥拉》是在五種聲音中頒授的，這五種聲音又是五次「水」，也就是流入誡命（מצוות，mitzvos）的慈愛之流；而「火炬」則象徵向上燃燒的熾熱渴望。

KEHOT 註記

לקמן עג, ג ואילך.

144 וכל העם רואים את הקולות

「全體百姓都看見了聲音」——在西奈山。

Exodus 20:15 ט"ו:כ' שמות

וקליהעם ראים אתהקולות ואתהלפידים ואת קול השפר ואתהקהר עשו וירא העם ויגעו ויעמדו מרחק:

And all the people perceived the thunderings, and the lightnings, and the voice of the horn, and the mountain smoking; and when the people saw it, they trembled, and stood afar off.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

145 עדותיך נאמנו מאד

「你的法度極其可靠；聖潔配得上你的殿宇。」

Psalms 93:5 ה'ג:צ"ג תהילים

עדתיך נאמנו מאד לביתך נאיהקדש ה' לארץ ימים:

Thy testimonies are very sure, Holiness becometh Thy house, O L-RD, for evermore.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

תהלים צג, ג.

146 בחכמה יבנה בית

「房屋因智慧而建成」：妥拉的字母由智慧（חכמה，Chochmah）建成。

Proverbs 24:3 ג'ג:כ"ד משלי

בחקמה יבנה בית ובחכמה יתבונן:

LikuteiTorah.com

哈西迪的帕拉沙

關於本版

This edition contains the Hebrew text、the English translation、our explanations和the notes.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0.

Our explanations, with the overview, the questions and the page for children: CC BY-NC 4.0.

The notes: Kehot's marei mekomos ("Sources and References" , including the Rebbe's notes) © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted; our notes on them: CC BY-NC 4.0.

引述來源（經由 Sefaria）：Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA); The Holy Scriptures: A New Translation (JPS 1917) (Public Domain); Constantinople, 1740 (CC-BY-NC); The Zohar; London, Soncino Press, 1933 (Public Domain); Sefer Etz Chaim (Public Domain); Kehot Publication Society (CC-BY-NC); William Davidson Edition - Vocalized Aramaic (CC-BY-NC); Daat Bereshit Rabbah (Public Domain); The Sefaria Midrash Rabbah, 2022 (CC-BY); Sefer Yetzirah, Warsaw 1884 (Public Domain); Sefer Yetzirah, trans. by Isidor Kalisch. New York, 1877 (Public Domain); Tikkunei Zohar - Vocalized (Public Domain); Torat Emet 357 (Public Domain); Mishnah Yomit by Dr. Joshua Kulp (CC-BY); Torat Emet (CC-BY-NC); Pentateuch with Rashi's commentary by M. Rosenbaum and A.M. Silbermann, 1929-1934 (Public Domain); Wikisource Talmud Bavli (CC-BY-SA); Sifsei Chachomim Chumash, Metsudah Publications, 2009 (CC-BY-NC).

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

英文譯文與解說：由 AI 協助（openai/gpt-6-luna-pro:batch）為 likuteitorah.com 編寫，並對照希伯來文及 Sefaria 核對；尚未經人工編輯審閱。重要內容請務必對照希伯來文查核。

雷貝曾要求，在該週內將本週帕拉夏的瑪瑪爾——「哈西迪帕拉夏」——分散於七日中學習（Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306–309）。為何要學習，以及雷貝的祝福：likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

免費的非商業計畫；此處沒有任何內容出售。本計畫與 Kehot、Sefaria 或 Lubavitch Library 均無關聯。© likuteitorah.com

摘自 likuteitorah.com/zh-Hant/torah-ohr/toldos/2/

為尊崇...而奉獻

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Rebbe 的父親 Reb Levi Yitzchok